

Notulen

***van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht***

gehouden op 21 mei 2007

Naamlijst

van de leden van Provinciale Staten van Utrecht

Vergadering 21 mei 2007

mr. B. Staal, waarnemend commissaris van Koningin
L.C.A.W. Graafhuis, griffier

mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen
E.R.M. Balemans, Utrecht
dr. F.H. Barneveld Binkhuysen, Soest
mevr. drs. C.G.M. van Benthem, Montfoort
F. Bersch, Utrecht
J. Binnekamp, IJsselstein
dr. R. Bisschop, Veenendaal
mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
mevr. drs. W.A. Bodewitz, Vleuten
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
ir. D.J. van den Burg, Utrecht
mevr L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
drs. P.W. Duquesnoy, Zeist
C.J.J. van Ee, IJsselstein
mr. J.H. Ekkers, Vianen
J. Fastl, Utrecht
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
mevr. drs. N.M. van Gemert, Utrecht
mevr. drs. J.M. de Heer-Verheij, Veenendaal
mevr. L. Hogema, IJsselstein
mevr. N.P.B. van 't Hooft, Amersfoort
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
ing. D. Kiliç, IJsselstein
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
C.J. van Kranenburg, Driebergen
J.W.R van Lunteren, Hoogland
ir. R.J. Martens, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
drs. B. Nugteren, Utrecht
mevr. drs. E. Osseweijer, Utrecht
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
P.C. Pollmann, Doorn
mevr. A.H. Raven, Utrecht
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist

P. Seldenrijk, Eemnes
mevr. Y. Smit, Maarssen
ir. M. Snyders, Baarn
mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven
mr. J.J.J. Streefland, Utrecht
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht
F.J. Vos, Houten
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht

Vergadering 21 mei 2007

Onderwerp	Bladzijde
STATEN (provinciale)	
Onderzoek geloofsbrieven van de heer drs. P.W. Duquesnoy.	11
Beëdiging van het Statenlid de heer drs. P.W. Duquesnoy en het commissielid de heer Y. Lutfula.	11
Afscheid van de leden van gedeputeerde staten.	11
Bespreking van het coalitieakkoord voor de komende Statenperiode.	12
Motie M1, ingediend door de fracties van GroenLinks, ChristenUnie, SP, D66, PvdD en MU, inzake financiële vertaling coalitieakkoord. De motie is verworpen. Daartoe besloten	19
Motie M2, ingediend door de fracties van D66, SP, GroenLinks, ChristenUnie, PvdD en MU, inzake fte GS De motie is verworpen. Daartoe besloten	31
Motie M3, ingediend door de fracties van PvdD, SP, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en MU, inzake notitie dierenwelzijn. De motie is verworpen. Daartoe besloten	34
Motie M4, ingediend door de fracties van PvdD, SP, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en MU, inzake biologische landbouw en veehouderij. De motie is verworpen. Daartoe besloten.	35

Onderwerp	Bladzijde
Motie M5, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake bespreking coalitieakkoord in de commissies, De motie is aanvaard. Daartoe besloten.	43
Benoeming van de leden van het nieuwe college van gedeputeerde staten.	45
Beëdiging van de leden van het nieuwe college van gedeputeerde staten.	49

Presentielijst

Vergadering 21 mei 2007

mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen
E.R.M. Balemans, Utrecht
dr. F.H. Barneveld Binkhuysen, Soest
F. Bersch, Utrecht
J. Binnekamp, IJsselstein
dr. R. Bisschop, Veenendaal
mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
mevr. drs. W.A. Bodewitz, Vleuten
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
ir. D.J. van den Burg, Utrecht
mevr L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
drs. P.W. Duquesnoy, Zeist
C.J.J. van Ee, IJsselstein
mr. J.H. Ekkers, Vianen
J. Fastl, Utrecht
mevr. drs. N.M. van Gemert, Utrecht
mevr. drs. J.M. de Heer-Verheij, Veenendaal
mevr. L. Hogema, IJsselstein
mevr. N.P.B. van 't Hooft, Amersfoort
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
ing. D. Kiliç, IJsselstein
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
C.J. van Kranenburg, Driebergen
J.W.R van Lunteren, Hoogland
ir. R.J. Martens, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
drs. B. Nugteren, Utrecht
mevr. drs. E. Osseweijer, Utrecht
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
P.C. Pollmann, Doorn
mevr. A.H. Raven, Utrecht
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
mevr. Y. Smit, Maarssen
ir. M. Snyders, Baarn
mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven
mr. J.J.J. Streefland, Utrecht
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht
F.J. Vos, Houten
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading

Afwezig:

mevr. drs. C.G.M. van Benthem, Montfoort
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
P. Seldenrijk, Eemnes

Leden van Gedeputeerde Staten

J. Binnekamp, IJsselstein
mevr. M.G. Dekker, Castricum
mr. J.H. Ekkers, Vianen
drs. R.W. Knol, Soest
mevr. A.H. Raven, Utrecht
J.P.A. de Wilde, Amersfoort

- Opening

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik open uw vergadering. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Seldenrijk, mevrouw Van Benthem en mevrouw Fokker.

Onderzoek geloofsbrieven Onderzoek geloofsbrieven van dhr. drs. P.W. Duquesnoy.

De VOORZITTER: De heer Duquesnoy is benoemd tot lid van Provinciale Staten van Utrecht in de vacature die is ontstaan door het vertrek van de heer Witteman. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie voor de geloofsbrieven, mevrouw Doornenbal. Zij doet verslag van het onderzoek.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De commissie heeft de geloofsbrieven van de heer Duquesnoy onderzocht en akkoord bevonden. Er is geen beletsel om hem te benoemen.

Beëdiging van de heer drs. P.W. Duquesnoy als Statenlid en van de heer Y. Lutfula als commissielid.

De VOORZITTER: Ik verzoek de griffier het nieuwe Statenlid binnen te geleiden, alsmede de heer Lutfula die als niet-Statenlid in een commissie wordt benoemd.

Ik verzoek eenieder te gaan staan. Ik ga eerst over tot het afleggen van de belofte voor het Statenlid.

Ik verklaar dat ik, om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof, dat ik om tot iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik verklaar en beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

De heer DUQUESNOY: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik over tot het afleggen van de belofte voor een commissielid.

Ik lees nu de verklaring en belofte voor de zelfde procedure voor.

Ik verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof, dat ik om tot iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik verklaar en beloof, dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

De heer LUTFULA: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Ik dank u zeer. Ik feliciteer u beiden met deze benoeming. Ik wens u beiden succes in het politieke werk. U, mijnheer Duquesnoy als Statenlid, en u, mijnheer Lutfula, als misschien aankomend Statenlid - het commissielidmaatschap is vaak het voorportaal daarvoor. Het mooie van deze benoeming is dat u nog aan het begin van een Statenperiode staat. Dat is veel beter en mooier dan halverwege invallen. Ik wens u veel succes en ik onderstreep mijn felicitaties graag met bloemen. (Applaus)

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor enkele momenten.

Schorsing van 20.10 uur tot 20.12 uur.

Afscheid GS

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Er is al een behoorlijke bres geslagen in de bestuurstafel, maar ik betrek daar toch ook even de nieuwe Statenleden bij.

Morgen nemen wij afscheid van de GS-leden die niet terug zullen keren als GS-lid. Zoals het er nu naar uitziet, zijn dat er drie. Ik doe nooit voorspellingen, maar mocht het anders aflopen dan ben ik nog genoodzaakt om vanavond aan twee speeches te werken. Dus, een lichte druk op uw vergadering wil ik wel leggen. Daar, waar het dualisme hoogtij

viert - dat mag u uit mijn mond best optekenen, ook al vind ik dat dit steeds beter functioneert - is het ook zo dat we van GS-leden niet meer afscheid nemen in de Statenvergadering. Dat doen wij morgen in een afzonderlijke bijeenkomst. Het leek mij echter toch goed om daarbij op dit moment nadrukkelijk stil te staan.

Met politici is het zo dat het een komen en gaan is. Dat zie we landelijk, lokaal en regionaal. Komen en gaan is ook altijd een kwestie van afweging: zien we dat aankomen, of niet? Wil men dat zelf, of niet? Of, omdat men de politieke zinnen heeft verzet? Het kan op alle mogelijke manieren. In elk geval zijn er drie GS-leden: de heer Mik, mevrouw Kamp en de heer Lokker, die zeker niet terug zullen keren. Morgen zijn we, zo mag ik aannemen, allen op de afscheidsreceptie, ook hier op Rijnsweerd. Nu reeds benadruk ik gaarne - ik doe dat heel nadrukkelijk als voorzitter van GS en als voorzitter van de Staten - dat ik van dichtbij heb gezien dat het GS-lidmaatschap een verantwoordelijkheid is die mensen niet onberoerd laat. Niet onberoerd laat, als het gaat om tijdsbesteding - ik zeg dat al vast maar vooruit tot degenen die denken dat ze vanavond benoemd zullen worden. Dat is immers een baan die veel tijd vraagt. Het is ook een baan die de betrokken persoon niet onberoerd laat als het gaat om de persoonlijke energie. Sterker nog: als het gaat om je persoonlijk energie, kun je ook naar binnen gezogen worden. Zeker als je dat al gedurende lange tijd hebt gedaan.

Afscheid nemen van mevrouw Kamp, de enige gedeputeerde van wie ik afgelopen december dacht dat die mij zou overleven - zij zat namelijk in het college toen ik kwam. Het is echter anders uitgekapt.

Van de heer Lokker, in het afgelopen en vorige college ingevallen, en van de heer Mik die van gemeente naar provincie was gewijcht. Morgen zal ik u verslag doen van het antwoord op de aan hem gestelde vraag wat hij het leukst vond. Dat is tweezijdig, dat kan ik wel verklappen. Namens de Staten worden zij zeer bedankt. Morgen zullen we dat zeer uitgebreid doen. Om nog een klein stukje van het monisme overeind te houden, heb ik bij decreet van de voorzitter bepaald - er is namelijk geen Statenbesluit van te vinden - dat ook niet-Statensleden bij hun vertrek

als zij GS-lid waren een roemer krijgen. Die overhandig ik jullie graag en ik spreek jullie morgen nader. Ik dank je zeer. (Applaus)

Bespreking coalitieakkoord voor de komende statenperiode

De VOORZITTER: Het ordevoorstel is eerst het coalitieakkoord te behandelen en na de bespreking daarvan over te gaan tot benoeming van de nieuwe leden van Gedeputeerde Staten, en daaropvolgend tot de beëdiging over te gaan. Dat ordevoorstel draagt de instemming van het fractievoorzitteroverleg. Als dat zo blijft dan hanteren we die orde van vergadering. Dan stel ik nu aan de orde de bespreking van het coalitieakkoord. Daarvoor hebben we voor de volgende orde gekozen. Eerst zal mevrouw Doornenbal namens de onderhandelende partijen verslag doen van dat werk. Vervolgens komt de grootste oppositiepartij aan het woord, daarna de grootste coalitiepartij, en zo aftellend naar beneden. Dat betekent dat ik nu eerst het woord geef aan mevrouw Doornenbal.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het coalitieakkoord voor de komende periode heeft als titel gekregen 'Slagvaardig werken aan kwaliteit en duurzaamheid'. Graag sta ik even stil bij het totstandkomen van dit akkoord en bij de inhoud ervan.

1. Het totstandkomen van het coalitieakkoord.

Na de conclusie van 2 april jongstleden om met deze partijen de onderhandelingen te beginnen, zijn de VVD, PvdA en CDA om de tafel gaan zitten. Namens de VVD waren dat de heren Ekkers en Van den Burg, namen de PvdA waren dat de heer Bos en mevrouw Van 't Hooft en namens het CDA waren dat de heer Ruijs en ondergetekende. Voor de ondersteuning konden we terecht bij de heer Schoen en de heer Limborgh, waarvoor onze hartelijk dank; dat krijgt nog een vervolg.

Na een aantal avonden teksten aanleveren en brainstormen, hebben we eerst de grote lijnen neergezet. Niet alleen inhoudelijk, ook wat de portefeuilles betreft, werden er keuzes gemaakt. De bedoeling was in een vroeg stadium ook de financiën door te werken, maar al snel bleek

dat er nog heel wat onzekerheden waren in het overdrachtsdocument. Veel zaken daarvan bleken bij nadere analyse geen harde afspraken te betreffen. Vervolgens is er gewerkt aan tekstverfijning en aan het toch helder krijgen hoe we er financieel voorstonden. Toen dat eenmaal duidelijk was, konden we onze financiële vertaling in ons akkoord inpassen.

In de tussentijd hebben we met maatschappelijke organisaties gesproken in zogenaemde rondetafelgesprekken. De centrale vraag daarbij was hoe we in de komende jaren de zaken moeten uitvoeren. We hebben vier tafelrondes gehad: een tafel met groene organisaties zoals LTO, de NMU; een tafel over mobiliteit; een tafel over wonen en een tafel over zorg en onderwijs. Op basis van uit het eerder gevoerde overleg voortgekomen teksten, van de rondetafelgesprekken en van het financiële kader hebben we het coalitieakkoord in hoofdlijnen opgesteld. Na de meivakantie zijn wij er in geslaagd de punten op de i's te zetten en dat heeft geresulteerd in een akkoord op 12 mei.

2. De inhoud.

Duurzaamheid is een rode draad door alle beleidsvelden heen. We beperken ons niet alleen tot het milieubeleid, maar we willen ook keuzes maken op andere beleidsvelden die op de lange termijn houdbaar zijn.

Duurzaamheid voor het landelijk gebied. Aan de slag met Agenda Vitaal Platteland (AVP) en met de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en met de verschillende Utrechtse landschappen en hun recreatiemogelijkheden. Ook duurzaamheid bij bereikbaarheid. Veilige en goede doorstroming voor auto's en een kwaliteitsimpuls in het openbaar vervoer. Een actieplan voor duurzaamheid waarin we milieuproblemen gaan aanpakken. Een stimuleringsregeling voor initiatieven voor duurzame energie en energiebesparing. Duurzame economische ontwikkeling. We investeren in het herstructureren van bedrijventerreinen, in het stimuleren van de werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt en in het bevorderen van innovatie. Ook kwaliteit is zo'n rode draad. Onze provincie is aantrekkelijk vanwege haar kwaliteiten en die moeten we zichtbaar houden, koesteren, uitbouwen en goed voor het voetlicht plaatsen. Juist omdat wij de aantrekkelijkheid van de provincie in alle provinciale bedrijventerreinen willen bewaken.

Kwaliteit als het gaat om de samenleving.

We stimuleren initiatieven die bijdragen aan de sociale cohesie, leefbaarheid in kernen en wijken. Daarnaast investeren we in kunst, cultuur en in ons geweldige erfgoed.

Kwaliteit in jeugdzorg en een goede aansluiting van onderwijs bij de arbeidsmarkt. Er is ons veel aan gelegen dat zo veel mogelijk jeugd kansen krijgt en dat ze die ook grijpen.

Ook kwaliteit in wonen. Wij willen gemeenten helpen wijken met achterstand te revitaliseren, wijken met zorg en welzijn te faciliteren en wij willen het mogelijk maken dat mensen een betaalbare woning kunnen betrekken. We zijn ambitieus als het gaat om onze inzet voor binnenstedelijke woningbouw. Wij willen ook bijdragen in het bouwrijp maken van binnenstedelijke locaties. Waarom? Omdat het belangrijk is dat onze bouwopgave zo veel mogelijk binnenstedelijk gerealiseerd wordt. We hoeven immers op die wijze een minder groot beslag te leggen op het groen.

Slagvaardig samenwerken aan kwaliteit en duurzaamheid heeft nog een extra element in zich: slagvaardig samenwerken. Dat betekent dat wij samen met onze partners, medeoverheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners, zaken tot stand willen brengen. We voeren wettelijke taken uit en daarnaast kiezen wij ervoor problemen aan te pakken waarbij de provincie een duidelijke meerwaarde biedt als regisseuse, facilitatrice of aanjaagster. Wij kiezen voor een bestuursstijl die open en transparant is en daarnaast ook stevig, herkenbaar en duidelijk, met als doel een provincie waarin het goed wonen, werken en samenleven is voor onze inwoners.

3. De financiën.

De coalitie kiest ervoor het degelijke financiële beleid van de voorbije periode voort te zetten. We hebben gekozen voor een inflatiecorrectie voor de opcenten in plaats van een trendmatige verhoging. Die laatste is volgens ons niet nodig, gezien de hoogte van het eigen vermogen van de provincie. Wij hebben ervoor gekozen het bedrag van een deel van het eigen vermogen in te zetten voor Agenda Vitaal Platteland, stedelijke vernieuwing, duurzaamheid en mobiliteit.

Tijdens de onderhandelingsperiode was het niet geheel duidelijk wat het Rijk zou gaan doen met de afroming. We gaan ervan uit dat de provincies het

bestuursakkoord met het Rijk zullen sluiten. Deze in dit stadium nog niet bekende afspraken met het Rijk kunnen voor hiernavolgende bedragen consequenties hebben. Die vinden in dat geval ook een weerslag in de meerjarenbegroting en in dat geval mogelijk ook in het ambitieniveau van het coalitieakkoord. We hebben er immers voor gekozen dat incidenteel beschikbare middelen voor incidentele uitgaven worden ingezet. Wat ons betreft kan GS aan de slag. Tijdens de bespreking van de portefeuilles hebben we gesproken over de bestuurskracht van de individueel gerekruteerde kandidaten. We willen een college dat individueel bestuurskrachtig is en dat collectief het belang van de provincie vooropstelt. Wij denken met dit team een goede club in huis te hebben. Wij wensen hen veel succes om in de komende jaren het belang van onze provincie te dienen. Ik ga er tenminste van uit dat we hen straks allemaal gewoon zullen kiezen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de fractievoorzitter van de SP, mevrouw Jonkers.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de voorzitter! We bespreken hier vanavond het onderhandelingsakkoord van CDA, PvdA en VVD. Namens de SP-fractie geef ik uiteraard een reactie op de inhoud van dit stuk, maar eerst wil ik met u allen terug naar 7 maart jongstleden. Ja, dat is lang geleden en je zou de verkiezingsuitslag bijna zijn vergeten. Daarom fris ik uw geheugen maar wat op. Alles omgerekend naar het huidige aantal van 47 Statenzetels verliest het CDA een zetel, maar blijft wel de grootste partij. De PvdA verliest twee zetels, de VVD blijft gelijk in zetelaantal. De coalitie als geheel verliest dus drie zetels. Precies drie zetels winst boekt de SP, de grootste winnaar. De ChristenUnie, de tweede winnaar, ziet het zetelaantal verdubbeld worden. Desondanks is er geen echte poging gedaan om de SP bij het college te halen. Het CDA flirtte wel wat, wie weet of de PvdA wel een gedeputeerde zou willen inleveren, dan zou er misschien nog wel een rondje gepraat kunnen worden, met ons of met de ChristenUnie of met GroenLinks. De PvdA, de grote verliezer van de coalitiepartijen weet het zeker: twee gedeputeerden leveren is belangrijk en de stabiliteit niet te vergeten. Was die derde coalitiepartij dan altijd een rots in de branding van de provinciale politiek? Nee, het

CDA en de PvdA wilden simpelweg niet met de SP. Het pluche is lekker en men gaat liever over rechts. Dat gebeurt overigens als sinds 1974.

De keuze van deze drie partijen gaat compleet voorbij aan de wensen van de kiezer. Is dat de manier waarop de provincie de mensen dichter bij de politiek wil brengen? Nee. Dat kunnen we beter met een peperduur communicatietraject doen. Wat nu? Ex-gedeputeerde Lokker zei het vier jaar geleden al: "Welke coalitie je ook kiest, het gaat uiteindelijk maar om één vraag: op welke manier kom je ervan af. Op een vreedzame manier of door geweld?" Mijn fractie blijft geloven in de weg van de democratie. De meerderheid van deze drie partijen is in al die jaren afgebrokkeld van 90 tot 58 procent.

Wij gaan deze vier jaar door met het kritisch volgen van GS. Met het meehelpen daar waar het college de goede kant op gaat. Met het op de agenda zetten van onderwerpen die Utrechters echt raken. Onze verkiezingscampagne voor 2011 begon 8 maart jongstleden.

Nu het coalitieakkoord zelf. Ik begin met enkele complimenten. We hebben een lekker, sober uitgevoerd stuk gekregen, niet glossy, geen full colour-druk en dubbelzijdig geprint. Houden zo! Het is aardig leesbaar en er staat weinig of niks in waar je tegen kunt zijn. Maar waarom moet daarover nu zo lang gepraat worden?

Ik noem een aantal punten waar wij blij mee zijn. Inzet voor de Stichtse lijn, het stimuleren van het goederenvervoer over het water, een visie op samenwerking die onder andere inhoudt dat je de partners gebruik laat maken van je kennis en capaciteiten. Maar de SP mist ook een heleboel dingen. Wij missen visie. Wij missen een analyse van de afgelopen jaren. Uiteindelijk zit het college er al meer dan dertig jaar. Dus we gaan ervan gaan dat er wordt doorgebouwd op behaalde resultaten en dat men problemen en knelpunten benoemt. Er worden evenmin prioriteiten gesteld. En als alles moet? Ja, dan gebeurt er vaak niets.

Wij missen vooral de lef om keuzes te maken. Ik geef enkele voorbeelden. Men benoemt het punt van de schaarse ruimte. De verrommeling en versnippering van het landschap en daarmee samenhangend het gevecht om de open ruimte

vragen om moeilijke keuzes. De rode contouren lijken elastisch te zijn en toch roept men dat men binnenstedelijk wil bouwen. Als ik projectontwikkelaar was dan wist ik het wel. Gaan we nu wel of niet bouwen in Het Groene Hart? Ten minste 30% betaalbare woningen? Dus 70% onbetaalbaar? En wat is 'betaalbaar' volgens deze partijen? De SP verstaat hieronder: sociale huur en sociale koop. De coalitie gaat de wachtlijsten voor een woning inzichtelijk maken en evalueren. Wij zouden zeggen: ga ze oplossen. Bedrijventerreinen revitaliseren, maar ook nieuwe niet uitsluiten. Nogmaals: als ik projectontwikkelaar was.....?

Ik kan mij nog een rapport herinneren van het MNU. Mijn fractie heeft op de uitkomsten van dat rapport nog een schriftelijke reactie gevraagd. Wat mij betreft kunnen we het daar nu meteen over hebben. Hoeveel hectares denken deze drie partijen nog nodig te hebben aan nieuwe bedrijventerreinen? Binnen gemeentelijke bedrijventerreinen mogen woningbouwlocaties komen. Betekent dat dan een nieuw bedrijventerrein in het weiland? Men vindt duurzaamheid heel belangrijk, maar toch wil men de lat niet hoger leggen dan de rijks- of Europese normering. Geen stap extra dus tegen de emissie van fijnstof en broeikasgas? Hoe tegenstrijdig is dit met het op te stellen actieplan over duurzaamheid? Begrijpen we het goed dat men € € 0,0 uittrekt voor het klimaat?

Voor Soesterberg blijft gelden dat het groen uit asfalt en beton betaald moet worden. Men zegt weliswaar dat de aanleg van goede recreatiegebieden rond de stad prioriteit heeft. Maar waarom dan geen voorfinanciering? Men zegt de EHS belangrijk te vinden als het Rijk maar betaalt. Ook hier de vraag: waarom geen voorfinanciering? Kom op, als er nu iets wezenlijk duurzaam is, dan is dat wel het behoud van onze natuur.

'Peil volgt functie' is op lange termijn in veenweidegebieden onhoudbaar. De SP vindt dat de tijd is gekomen om te kiezen voor 'functie volgt peil'. Openbaar vervoer is in een duurzame samenleving van groot belang. De marktwerking heeft ons geen goed gedaan. Nu Brussel te kennen heeft gegeven dat het aanbesteden geen verplichting is, dient onze landelijke regering haar beleid snel daarop aan te passen. Is men bereid in Den Haag te lobbyen voor de aanpassing van de Wet personenvervoer? Eigenlijk komen we op het gebied van duurzaam-

heden niet veel verder dan dat er een actieplan komt. Zijn hiermee dan de onderhandelingen op dit punt naar achteren geschoven?

Laat de SP enkele suggesties doen. We trekken een sprint en we gaan wel eens wat doen aan de BLOW-doelstellingen (Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie). We schrappen alle locaties voor nieuwe bedrijventerreinen, zolang er nog ongerevitaliseerde exemplaren zijn in onze provincie. We starten een project voor zonnepanelen op de daken van kantoorgebouwen. Een coalitieakkoord betreft natuurlijk de grote lijnen, maar toch bekruipen ons bij een heleboel punten steeds dezelfde vragen: wie, wat, waar, wanneer en hoe? Het communicatiebeleid: luisteren en een dialoog aangaan. Waarom heeft dan met name de grootste coalitiepartij niets gedaan met de ultieme uitspraak van de mensen: de verkiezingsuitslag? Betekent dit luisteren en een dialoog aangaan dan ook dat we bij gemeentelijke herindelingen referenda gaan organiseren en de uitslag hiervan respecteren? Het grondbeleid wordt proactiever. Nu, doe er dan wat aan. De SP vindt dat deze provincie behoefte heeft aan een progressieve grondpolitiek. Ten onrechte heeft de politiek al jarenlang geen aandacht voor de vraag wie er eigenlijk zeggenschap heeft over de grond. En nu worden we geconfronteerd met schaarste, versnippering van het landschap en een moeilijk te realiseren EHS. Grondexploitatie moet minimaal gronddekkend zijn, zo lezen we. Maar waar blijven dan die EHS en die sociale huur- en koopwoningen?

Karakteristieke en waardevolle landschappen worden versterkt. Dat is natuurlijk hartstikke mooi, maar hoe gaan we dat doen? Plannen voor agrarisch en particulier natuurbeheer worden sneller uitgevoerd. Hoe dan? Regionale breedtesport stimuleren. Hartstikke goed. Gaan we dan in plaats van € 1.000.000 aan de Tour de France te besteden -ik heb zoiets gelezen in een overdrachtsdocument- lokale initiatieven de helpende hand bieden? Het aantal vroegtijdige schoolverlaters baart de coalitie zorgen. Ons ook. Men spreekt over onderzoeken die de provincie kan doen. De SP hoopt op een snel gestart voortdurend onderzoek, direct gevolgd door een actieplan. De financiële onderbouwing is wel erg mager. Mede namens ons dient GroenLinks op dit punt een motie in.

Dan is er nog een aantal onderwerpen die helemaal niet in het rapport worden benoemd: bodemsanering, vandaag is dat tijdens een werkbezoek onder onze aandacht gebracht, armoedebeleid, milieuhandhaving, dierenwelzijn, en natuurlijk de moeilijke keuzes bij faunabeheer, biologische landbouw en veeteelt. De Partij voor de Dieren dient later, mede namens ons, twee moties over deze onderwerpen in.

Al met al constateert de SP dat de coalitie het vooral op de complexere, duurdere onderwerpen gewoon niet weet. Laten we dat positief benaderen en ervan uitgaan dat dit kansen biedt. Kansen voor goede suggesties, kansen voor goede initiatieven, kansen voor oppositie.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Doornenbal, fractievoorzitter van het CDA.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal toch wel een wat ander geluid laten horen dan mijn voorgangster, denk ik. Het CDA is wél blij met dit voorliggende coalitieakkoord. Wij willen er de komende jaren flink tegenaan gaan. Wij gaan investeren in de toekomst van de provincie Utrecht. Voor ons is het heel belangrijk dat wij willen weten en vastleggen waarin de provincie sterk is. Waarin de provincie in al haar facetten goed is en wat de provincie Utrecht echt uniek maakt. Het is toch zo dat deze zaken onze provincie haar eigen identiteit geven. En met de wetenschap waar je sterk in bent, kun je werken aan de toekomst en daarbij de passende keuzes maken. Utrecht is uniek op diverse terreinen. Dat geldt op het gebied van landschap, economie, mobiliteit, cultuur en van historisch erfgoed.

In onze campagne hadden wij het motto 'Samen leven, samen wonen en samen werken'. De onderwerpen die in het akkoord worden genoemd, kunnen wij ook hiertoe herleiden. Als het gaat om 'samen leven', komen we in het akkoord allerlei keuzes tegen. Het CDA vindt de keuze van mensen belangrijk. Zowel de keuze voor de mensen die een zetje nodig hebben om mee te doen met onze samenleving, als voor hen die het zelf goed redden en die de basis vormen voor een sterke sociale samenhang in een gemeenschap. Sport, cultuur en leefbaarheidbevordering is een aantal van die

elementen die wat ons betreft de komende jaren aandacht behoeven omdat deze middelen leiden tot een samenhangende gemeenschap waarin oog is voor elkaar.

Ook kiezen we voor houdbaarheid voor de lange termijn: duurzaamheid. Dat geldt niet alleen op het gebied van milieu. Ook op andere terreinen kiezen we voor het handen en voeten geven aan ons rentmeesterschap. In de komende periode willen we veel investeren in ons landelijk gebied. Dat doen we in de cultuurhistorie: de Grebbelinie, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en in het cultuurlandschap. We gaan investeren in de recreatieve mogelijkheden van ons landelijk gebied en in het beheer van ons landschap. Ons landschap en zijn beheerders zijn ons wat waard.

Het tweede deel van ons motto was 'samen wonen'. In de komende jaren komen we inderdaad voor keuzes te staan: hoe gaan we om met ruimte, hoe gaan we om met het spanningsveld tussen rood en groen waarover mevrouw Jonkers het had. In 2008 komt die afweging in deze Staten aan de orde. In elk geval wordt in dit akkoord gekozen voor de kwaliteit van de leefomgeving. We investeren daarom onder andere in het revitaliseren van bedrijventerreinen en daarmee worden bestaande terreinen aantrekkelijker gemaakt. Daardoor kunnen we de druk op nieuw aan te leggen terreinen verminderen. We kiezen dus wel degelijk. Ook zal de provincie gemeenten ondersteunen om binnenstedelijke locaties bouwrijp te maken zodat er zo veel mogelijk van onze woningbouwbehoefte binnenstedelijk valt op te lossen. Samen met de woningcorporaties en gemeenten willen we een regisserende rol vervullen om zaken goed van de grond te krijgen en te stimuleren, zodat er ook voor minder gevulde portemonnees een woning is. We kiezen dus wel degelijk.

Heel belangrijk vindt de CDA-fractie het dat er ook voor mensen met een beperking en voor oudere mensen een woonomgeving is waar zorgmogelijkheden en -voorzieningen in de directe omgeving zijn. Het welthuisprogramma krijgt een vervolg in ons coalitieprogramma.

Het derde deel van ons motto was 'samen werken'. Van belang voor onze inwoners en voor de economie is uiteraard de mogelijkheid om in onze provincie te kunnen werken. In relatie tot ons

kwalitatief hoogwaardig economisch profiel, is het ook belangrijk dat wij in staat zijn de voorwaarden te scheppen dat passende bedrijven zich aangetrokken weten tot onze provincie. Hierbij is bereikbaar zijn een cruciale factor. Niet voor niets een beleids-onderdeel waarin we flink investeren.

De coalitie kiest ook voor een manier van werken. We hebben enerzijds gekozen voor een wettelijke taak en anderzijds voor de taken waarbij de provincie een meerwaarde biedt. We willen, samen met de andere overheden, zaken realiseren. In goed overleg in partnerschap met een helder doel voor ogen plannen realiseren. Dat betekent dat wij ook aan onze partners vragen mee te doen. Dat kan zijn door middel van het uitwisselen van kennis en capaciteit en het kan ook zijn door middel van financieel partnerschap. Als overheden zijn we verplicht aan onze inwoners zaken tot stand te brengen en niet te veel tijd te verliezen aan structuren en eindeloze discussies over de vorm. De Utrechtse inwoners zijn en blijven centraal staan.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Doornenbal begon haar betoog over samen leven en zij eindigde met de wijze waarop zij daaraan invulling wil geven in samenwerking met alle mogelijke partners. Ik heb daarbij hoofdstuk 9 van het coalitieakkoord opgeslagen. Waar ligt voor het CDA de grens waarop zij dat wel doen voor de inwoners van de provincie, omdat zij dat werkelijk een taak vinden voor de provincie en waar moet volgens die partij een duidelijke streep worden getrokken waarbij andere partners, zoals gemeenten, veel belangrijker zijn en ook veel directer zijn betrokken. Het risico bestaat namelijk dat wij allerlei dingen naar ons toe gaan halen die veel beter op een ander niveau aangepakt kunnen worden dan door de provincie die niet veel te veel zaken naar zich toe moet halen.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Vries en ik zijn het wat dat betreft met elkaar eens. Waar wij een bovenregionale rol kunnen spelen en waar wij die meerwaarde kunnen bieden, zullen wij dat doen. Waar wij maar in de weg zullen lopen, doen wij dat vooral niet. Wij zullen dat overigens ook nooit doen zonder de gemeenten daarin te betrekken. Dus mochten wij die meerwaarde kunnen bieden en kunnen wij met de betrokken gemeenten goed samenwerken, dan

zullen wij die rol oppakken. Waar dat niet het geval is, zullen wij die rol zeker niet willen vervullen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Gaat het er dan om dat het initieënd is vanuit de provincie of moeten de signalen vanuit de gemeenten komen wanneer die behoefte daar werkelijk aanwezig is?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat laatste zal dan het geval moeten zijn.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Als ik aan deze coalitie denk - en dat doe ik wel eens - dan doemt het beeld op van het oudere echtpaar dat ieder jaar gaat kamperen. Ze zetten de tent op, ruimen de spullen in en ploffen neer op de stoelen voor de tent waar men dan dagenlang de dagen grotendeels zwijgend gaat doorbrengen, want alles is al eens gezegd. Ma kookt en pa slaat de dennennaalden van het doek en leent de krant bij de burens. Dit jaar ging het opzetten van de tent toch niet zo gesmeerd, is ons, als omstanders, opgevallen. Ondanks de enorme routine in het opzetten, werd er over en weer wat gemopperd: de haringen staan scheef en het inruimen had ook veel beter gekund. Kortom: met de jaren gaat dat moeizamer. Ze hebben zich al weer in hun stoelen genesteld, maar de andere kampeers hebben toch zo hun gedachten gekregen.

Het coalitieakkoord is volgens ons niet alleen te laat - veel te laat; veel bleef liggen - maar is ook niet wat het had mogen en moeten zijn. Het ontbreekt aan voldoende visie, aan samenhang en aan uitwerking.

Ik begin met het eerste. Een jaar geleden heeft het vorige college een project in gang gezet dat heeft geresulteerd in een strategie voor Utrecht. Het zou een prachtig aangrijpingspunt geweest kunnen zijn voor een programma van het college. Men had minstens de dilemma's die daarin geschetst zijn, kunnen oppakken - ik vind ze niet terug. Als men niet het eigen rapport als uitgangspunt had willen nemen, waarom dan niet gekeken naar het rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) dat begin van dit jaar is verschenen en dat op veel punten het provinciaal beleid raakt? Maar daar is niets van

te vinden. Ik geef daarvan een paar voorbeelden. Het Groene Hart wordt tweemaal genoemd en dan vooral in de financiële sfeer. Er straalt op geen enkele wijze initiatief of daadkracht uit, terwijl het toch een centraal issue is in onze politiek. Wij hadden een enthousiast verhaal verwacht over hoe men daarmee verder zal gaan.

Ten tweede: 'Een strategie voor Utrecht', het net genoemde rapport, benadrukt de balans tussen landelijke gebieden en steden en ook de noodzaak om in het beleid daarvoor altijd een evenwicht aan te brengen. Maar het akkoord gaat in het geheel niet in op deze verhouding. Utrecht en Amersfoort worden amper genoemd, alsof hier niet ruim een derde van de bevolking woont en alsof daar geen grote economische en sociaal-culturele krachten zitten. Wat de moderne economie betreft zijn Utrecht en Amersfoort onlangs weer boven in de atlas van de gemeenten geëindigd. Dat soort zaken had in dat programma moeten staan. Het gaat mij te ver dat er op de vijfde plaats wordt ingegaan op bedrijventerreinen en dat het woord 'kennis-economie' gewoon niet valt.

Ten derde is het duidelijk dat het het college ernst is met het terugdringen van belemmeringen in de bereikbaarheid. Maar het vooral asfalt wat de klok slaat. De ambities voor het openbaar vervoer zijn te mager. In het genoemde OESO-rapport over de Randstad wordt juist het openbaar vervoer, of het gebrek daaraan, als een van de belemmerende factoren genoemd voor verdere ontwikkeling. Waar kunnen wij lezen - om maar een punt te noemen - over de inzet van dit college om de samenwerking tussen Utrecht en andere provincies te verbeteren, zodat het Randstadvervoer beter op elkaar kan worden aangesloten?

Het ontbreekt ook aan uitvoering. De titel 'Slagvaardig samenwerken aan kwaliteit en duurzaamheid' kan niet verhullen dat het programma zelf een gebrek aan slagvaardigheid toont. Op alle bladzijden staat vermeld wat wij willen, maar wij hadden veel liever gezien dat daar had gestaan wat wij gaan doen.

Nu zullen vele zinnen voor de onderhandelaars ongetwijfeld een duidelijke, maar subtiele weergave

zijn van wat is afgesproken en van wat men gaat doen. Maar voor de gemiddelde lezer, waartoe ik ook mijzelf graag reken, blijft het toch vrij vaag wat er bedoeld wordt met een zin als: "Op plekken waar dat aan de orde is, krijgt particulier opdrachtgeverschap de ruimte." Zo kan ik nog een stuk of twintig van die teksten noemen, maar dat zal ik nu niet doen. Wat wordt gemist is in elk geval voor de buitenstaander: inzicht in wat men gaat doen, welke gelden men vrijmaakt voor welke activiteiten, wat gaat men doen met de € 350 miljoen die voor de komende vier jaar wordt vrijgemaakt - in de vorige periode was dat ruim € 200 miljoen, en dat kostte al moeite.

Het akkoord geeft bedragen aan op portefeuilleniveau, maar niet op beleidsterreinen zoals in het vorige coalitieakkoord. De portefeuillehouder landelijk gebied mag € 70 miljoen verspijkeren en de portefeuillehouder mobiliteit eveneens. Wat gaan ze doen? Die bedragen moeten toch ergens op gebaseerd zijn? Wat dit betreft is het handig, en loont het ook de moeite, om de diverse sites eens langs te lopen. Je kunt dan lezen wie er fractievoorzitter van de VVD is geworden, dat de geachte collega Ruijs een korte onderhandelingsperiode nadeel vond en je kunt op de site van de PvdA kennisnemen van een nadere financiële toelichting op het akkoord, een toelichting die er natuurlijk gewoon is, maar die wij niet hebben. Ik veronderstel dat als de PvdA deze heeft, dat dit ook geldt voor het CDA. Terecht staat dat op die site, maar even onterecht hebben wij die gegevens niet, want hoe kunnen wij in deze Staten een goed oordeel vellen over een coalitieakkoord en de voornemens die er zijn? Dit raakt onze kaderstellende en controlerende taak. En omdat wij willen weten wat de voornemens werkelijk inhouden, omdat wij willen weten hoe wij het college kritisch kunnen blijven volgen, hebben wij een motie opgesteld, die mede wordt ingediend door de ChristenUnie, SP, D66, Partij voor de Dieren en Mooi Utrecht. De overwegingen en de constatering daaromtrent zal ik even laten voor wat ze zijn. Wij verzoeken het college van Gedeputeerde Staten tijdig voor 2 juli aanstaande, of zo veel eerder als mogelijk, te komen met financiële onderbouwing op het niveau van beleidsvoornemens van de in het coalitieakkoord te vermelden ramingen.

Motie M1 (GroenLinks, ChristenUnie, SP, D66, PvdD en MU): financiële vertaling coalitieakkoord.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 21 mei 2007;

besprekende het coalitieakkoord;

constaterende:

- dat het coalitieakkoord geen financiële vertaling geeft van de verschillende beleidsvoornemens (zoals in het vorige akkoord wel het geval was);
- dat er een zeer fors beroep van circa € 350 miljoen over 4 jaar wordt gedaan op de algemene middelen ter financiering van dit akkoord;
- dat er geen directe relatie wordt gelegd tussen de beleidsvoornemens en de financiële paragraaf die op het niveau van portefeuilles wel een financiële raming geeft;

overwegende:

- dat het voor integrale beleidsontwikkeling en voor integrale besluitvorming noodzakelijk is om de beleidsvoornemens in het coalitieakkoord ook financieel te kunnen beoordelen;
- dat dit ook de kaderstellende en controlerende taak raakt van de Provinciale Staten;

verzoekt het college van Gedeputeerde Staten tijdig voor 2 juli aanstaande of zo veel eerder als mogelijk, te komen met de financiële onderbouwing op het niveau van de beleidsvoornemens van de in het coalitieakkoord vermelde ramingen.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende onderkend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer NUGTEREN (GroenLinks):

Vanzelfsprekend bevat het coalitieakkoord ook veel goede dingen. Laten we daar niet moeilijk over doen. Dat aansprekende zaken zoals duurzaamheid nadruk krijgt en zelfs een portefeuillehouder, is alleen maar goed. Dat er een duidelijk toon is van het zoeken van partnership is alleen maar goed. Dat dit wordt ingezet op woningbouwniveau is

alleen maar goed, al blijft het bijzonder merkwaardig dat wonen en stedelijke vernieuwing in twee verschillende handen zijn gekomen. Dat voortijdige schooluitval op de provinciale agenda is gekomen, is goed. Het is goed dat er een zware gedeputeerde is gekomen voor jeugdzorg. Het is goed dat de culturele samenwerking in het kader van een rijksconvenant wordt voortgezet.

Hoe de verschillende partijen hebben bijgedragen aan dit akkoord kan ik niet weten, maar ik heb de indruk dat het CDA zich er het meest in zal herkennen. Ik kijk naar de accenten in de groene gebieden. Ik kijk naar een begrip als samenleven en naar de invulling daarvan.

Dan nog even de financiën. Ik geef graag toe dat het de moeite waard was het akkoord tot het einde toe te lezen. Net als bij goede literatuur, tellen ook de laatste bladzijden, en dan heb ik het over de financiële paragraaf. Die geeft aan dat de coalitie in de komende jaren ongeveer € 350 miljoen wil gaan investeren en aan nieuw beleid wil ontwikkelen. Dat is opgebouwd uit € 160 miljoen aan onttrekkingen van reserves, € 70 miljoen aan extra uitkering REMU en bijna € 120 miljoen aan vrijvallende gelden conform de meerjarenraming. Wat ik mis – collega Doornenbal zei daarnet al wat over – is dat een deel van het geld in een aantal grote projecten wordt ondergebracht. Als dat zo is, dan is dat conform de uitspraak die in de Staten is gedaan. Ik kan het echter niet terugvinden in het coalitieakkoord. Dat spijt mij. Mij komt alleen maar voor ogen dat weer pondspondsgewijs het geld verdeeld gaat worden over de diverse portefeuilles en niet over grote klappers die nu gemaakt kunnen worden.

Dan ligt er ineens € 70 miljoen extra op tafel. Een bedrag dat ruimschoots de mogelijkheid biedt om bijvoorbeeld Soesterberg zonder enige woningbouw opnieuw in te richten als natuurgebied. In het overdrachtdossier stond dat nog helemaal niet vermeld. Het was immers volstrekt onduidelijk of er een bedrag kwam van de REMU, wanneer en hoe groot. Ik wil wel eens weten hoe dat nu zit. De coalitie haalt € 230 miljoen uit de reserves, inclusief REMU, te voorschijn en biedt daar naar mijn idee heel weinig onderbouwing bij. Het is alsof ik het vermaledijde overdrachtdossier lees dat in de commissie BEM vorige week stevig werd bekritiseerd. In dat dossier werd voor € 385 miljoen,

veelal geheel onhelder gefundeerde claims op tafel gelegd. In het voorliggende akkoord wordt voor € 345 miljoen in de komende jaren uitgegeven. Ik vind dat een vergelijkbaarheid die vrij opvallend is, zeker als we gaan kijken naar de verdeling over de portefeuilles. Dan komen we die bedragen tegen en sommige bedragen zijn zelfs hetzelfde. Kortom, het lijkt erop dat het overdrachtdossier in grote lijnen is overgenomen in dit akkoord en dat zou ik dan ook helder willen hebben van de diverse onderhandelaars. Is het akkoord grotendeels gebaseerd op het overdrachtdossier en hoe zit het met de grote projecten?

Het is naar ons idee een akkoord met een beperkte visie en het is onhelder in zijn uitvoering. Wat willen nu eigenlijk bereiken en hoe gaat men daaraan werken? Waarop mogen wij dit college en deze gedeputeerden afrekenen? Het is een akkoord dat naar mijn indruk vooral de verdeling van portefeuilles omvat. Ik zie dat het CDA hierbij politiek goed gescoord heeft. Allereerst in de megaportefeuille van de aanstaande, naar ik mag veronderstellen, gedeputeerde Krol: ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing en landelijk gebied. Ik hoop dat hij dit fysiek gaat redden. Hij ziet er nog jong, gezond en sterk uit, maar ik zeg hem: "Let op uw gezondheid." Ook de financiën, de portefeuille van mevrouw Raven, is een centrale portefeuille. Ik geef het CDA echter het advies om niet te denken 'we rule this country', de bekende uitspraak die indertijd door Van Iersel werd gedaan. Dat het CDA niet gaat denken: 'we rule this province', want zoals sommigen nog wel helder voor de geest zal staan: dat was het begin van de grote terugval van het CDA.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Voordat ik inga op de inhoud van dit coalitieakkoord, ga ik eerst in op de visie die de VVD heeft op de provincie Utrecht voor de periode tot 2020. Zij vindt dat de combinatie van duurzaamheid enerzijds en innovatie en economie anderzijds het beste past bij de ambities die wij als provincie, in ieder geval voor de komende tien tot vijftien jaar, zouden moeten hebben. Concreet betekent dit dat wij een kwalitatief hoogwaardige woon- en werkomgeving willen met veel groen en recreatiemogelijkheden. Een aantrekkelijk stedelijk klimaat met een ruim aanbod van cultuur en een

toegankelijk groen buitengebied. De eerste economische ontwikkeling is gericht op duurzaamheid en innovatie en op duurzaam investeren in mobiliteit, economie, woningbouw en waterbeheer.

In het VVD-verkiezingsprogramma staat, in navolging van onze visie tot 2020, dat voor de VVD kwaliteit van wonen, leven en werken centraal staat. Ook zegt ons programma dat wij kiezen voor integratie van beleidsterreinen en dat wij kiezen voor oplossingen die ook overmorgen nog goed zijn. Daarnaast zeggen wij dat er een verantwoorde en gezonde balans moet zijn tussen het stedelijk gebied voor wonen en werken en het buitengebied voor agrarische bedrijvigheid, natuur en recreatie. Als we nu kijken naar het coalitieakkoord, zal het niet verbazen dat de VVD tevreden is met het voorliggende akkoord. Het coalitieakkoord zet in op kwaliteit en duurzaamheid en investeert in die onderwerpen waar dat nodig is.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Kan de heer Van den Burg mij vertellen waar die passage staat over de balans tussen het stedelijk gebied en het buitengebied?

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Misschien staat dit niet zo in een zin van het akkoord, maar dat ademt het hele coalitieakkoord toch wel zo uit.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dat is juist mijn bezwaar dat wij het van de adem moeten hebben waarvan steeds wordt gesuggereerd dat die er is.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Adem is wel van levensbelang.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat vindt de mondhygiëniste ook.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In het akkoord wordt ingezet op kwaliteit en duurzaamheid. Er wordt geïnvesteerd in die onderwerpen waar dat nodig is. Zoals in het Utrechtse landelijk gebied, water en milieu, de bereikbaarheid op rijks- en provinciale wegen en het openbaar vervoer, kwaliteit van wonen, werken en ondernemen en kwaliteit van de samenleving, jeugd, zorg en onderwijs. Kortom, een evenwichtig

akkoord waar de VVD zich goed in kan vinden, zeker gezien het feit dat naast kwaliteit en duurzaamheid ook uitvoerbaarheid een belangrijk item is geweest bij het opstellen van dit akkoord. Gebiedsgericht werken met een scherp oog voor de beheersing van de geldstromen is voor onze fractie van groot belang. Ook dit effect zien we terug in het coalitieakkoord.

In het verlengde hiervan licht de VVD een paar onderdelen van het coalitieakkoord er specifiek nader uit.

In de eerste plaats zoom ik nader in op de economie. Het zal niet verbazen dat de VVD vindt dat de inwoners in de provincie Utrecht zo veel mogelijk zelf moeten kunnen voorzien in hun eigen inkomen. Hierdoor kunnen ze namelijk optimaal delen in de welvaart die onze provincie kent. Het hebben van werk en inkomen is daarnaast de beste garantie om integratie te bevorderen en maatschappelijke problemen te voorkomen. Ook genereert een krachtige economie de middelen voor diverse investeringen op verschillende terreinen. Zoals de recreatieve voorzieningen waardoor Utrecht aantrekkelijk blijft. De VVD is er dan ook mee tevreden dat in de komende vier jaar ruim € 33 miljoen geïnvesteerd wordt in de economie en recreatie, waaronder een investering in herstructurering van oude bedrijventerreinen, investering in samenwerking tussen bedrijfsleven, universiteit en hogescholen, en investeren in de aanwezigheid en toegankelijkheid van toeristisch-recreatieve locaties.

In de tweede plaats staat de VVD stil bij mobiliteit. Helaas is het in dit kader ook vaak letterlijk stil staan. Utrecht is de draaischijf van Nederland op het gebied van het verkeer. Mobiliteit is van essentieel belang voor het economisch en maatschappelijk leven in Nederland. Een betere doorstroming op de wegen en stimulering van het openbaar vervoer is dan ook nodig om Nederland in algemene zin, en Utrecht in het bijzonder, meer toegankelijk te maken. Daarom wordt er vol ingezet op de uitvoering van het gewijzigde SMPU, het strategisch mobiliteitsplan van de provincie Utrecht. In dit gewijzigde plan zijn de afspraken verwoord die we met het Rijk te maken hebben over de langetermijninvesteringen op het gebied van de mobiliteit. De afspraken die met het Rijk zijn gemaakt, zullen worden nagekomen. Daarnaast vindt de VVD het

belangrijk dat er wordt ingezet op de versnelde aanpak van de knooppunten Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd. Ook is er ruimte om als provincie door middel van cofinanciering bij te dragen aan mobiliteitsinitiatieven die met het Rijk worden ontplooid.

De VVD hecht er waarde aan dat de opcenten niet trendmatig verhoogd zijn. Wel hebben we ingestemd met een inflatiecorrectie. De gelden die extra binnenkomen ten gevolge van de inflatiecorrectie worden ingezet om de mobiliteitsknooppunten aan te pakken.

Het derde punt is waterbeheer. Water is een belangrijk, zo niet het belangrijkste ordenende principe. Bij water gaat het om waterkwaliteit en -kwantiteit en in het verlengde daarvan het tegengaan van het gevaar van overstromingen. Uitgangspunten voor het waterbeheer in de provincie Utrecht zijn de kaders die Europees en landelijk geformuleerd zijn. Daarbij ondersteunt de VVD de keuze voor een aanpak die pragmatisch haalbaar en betaalbaar is. Maatwerk dient mogelijk te blijven bij peilbeheer. Het tegengaan van de verdroging moet, als volgende maatregel die de taskforce inzake verdroging heeft voorgesteld, worden uitgevoerd voor zover het Rijk die ondersteunt.

Dan sta ik stil bij de taakopvatting en werkwijze van de provincie. De VVD heeft er altijd voor gepleit dat de provincie in elk geval die taken op de juiste wijze uitvoert die wettelijk verplicht zijn. Dat betreft bijvoorbeeld zaken op het gebied van mobiliteit, milieu, water, zorg, ruimtelijke ontwikkeling en bestuurlijke organisatie. Daarnaast moet de provincie de taken oppakken waar zij een duidelijke meerwaarde biedt als regisseuse, facilitairenverstrekster of aanjaagster. Daarbij is het wel van belang dat betrokkenen dat ook willen. CDA, PvdA en VVD hebben zich hierin goed kunnen vinden. Uit het coalitieakkoord blijkt dan ook duidelijk de taakopvatting die zojuist is verwoord. Waar het gaat om normen willen wij het principe volgen van niet-uitgaan boven Rijks- en Europese normering. Dus geen aanvullende en met name geen scherpere provinciale normen. Het coalitieakkoord is op dat punt gelukkig voldoende duidelijk. Om onnodige regeldruk op te heffen, moeten we bij nieuw beleid toetsen of er niet onnodig nieuwe regels worden geïntroduceerd. Bij bestaand beleid

moeten we nagaan waar deregulering mogelijk is. Ook daarin is het coalitieakkoord duidelijk. De regels en de normen moeten uiteraard wel gehandhaafd worden. Regels en normen zonder adequate handhaving verworden immers tot papieren tijgers. Daarop zit niemand, en zeker niet de VVD, te wachten.

Het mag duidelijk zijn dat de VVD dit coalitieakkoord steunt. In de komende jaren gaan we gewoon aan de hand van de gemaakte afspraken slagvaardig werken, zodat onze prachtige provincie een topregio wordt met een juiste balans tussen economische groei aan de ene kant en duurzaamheid aan de andere kant. Wij doen dit met een vernieuwde fractie waarbij wij het college van Gedeputeerde Staten kritisch zullen blijven volgen, maar waarbij wij uiteraard wel loyaal blijven ten aanzien van het coalitieakkoord. Mijn fractie verheugt zich op de samenwerking met de collegepartners. Ik vind dat de onderhandelingen daartoe een heel goede eerste aanzet hebben gegeven. Wij verheugen ons ook op samenwerking met de oppositiepartijen waar dat aan de orde is.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb toch nog een vraag. Collega Van den Burg heeft het over het uitvoeren van de gemaakte afspraken en hij noemde net in het kader van economie, recreatie en zo € 33 miljoen voor een aantal projecten. Zitten er binnen die afspraken aan die diverse onderdelen die in het akkoord staan ook bedragen vast?

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! We hebben een totaalbedrag gereserveerd voor economie en toerisme. Dat is, geloof ik, iets van ruim € 33 miljoen. In het stuk zelf zitten enkele zaken waaraan wij als coalitiepartij prioriteit willen geven. Het is dan aan GS om met een nadere invulling daarvoor te komen.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Maar hoe kan het dan zijn dat ik ergens op een site een aantal bedragen ingevuld zie? Die staan daar dan terecht, want zo hoort het ook te gaan. Kent de heer Van den Burg die niet?

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Die ken ik niet.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Even nog terug naar het stukje over mobiliteit. Daarin is het aardige bolletje opgenomen over het prijsbeleid. In het verleden was het standpunt van de VVD daarover buitengewoon helder. Toch wil ik nog even van de de heer Van den Burg weten in hoeverre zijn partij ook in de komende periode geen voorstander zal zijn van proeven met rekeningrijden in onze provincie alleen, dus dat men alleen opteert voor het invoeren ervan op landelijk niveau.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij is het coalitieakkoord daarin duidelijk. Wij geven heel duidelijk aan wat wij als coalitiepartijen wel en niet willen. Ik ga daar niet verder op in. Volgens mij staat dat voldoende duidelijk verwoord in het coalitieakkoord.

De heer DE VRIES (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dan is dat niet helder voor mij geworden. Maar ik heb geen haast, voorzitter.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik sta hier met een zekere mate van verlegenheid. Ik heb gezocht naar een passend citaat bij dit coalitieakkoord, maar ik heb het tot mijn grote verdriet niet kunnen vinden. Ik heb alleen maar spannende boeken in mijn boekenkast en niet van die vreselijk saaie. De fractie van de ChristenUnie heeft met bezorgdheid kennisgenomen van het coalitieakkoord. Mevrouw Doornenbal heeft zo duidelijk gezegd dat de CDA-fractie kiest voor de mensen. Ik had echter zo graag gezien dat er ook gekozen was, of meer gekozen was moet ik wellicht zeggen, voor de mensen van straks. Want de aarde is niet van ons; die is ook van onze kinderen.

De titel van het akkoord is veelbelovend: slagvaardig, samen werken, kwaliteit, duurzaamheid. Maar het 'samen werken' lijkt te gaan over het creëren van draagvlak met andere overheden, maatschappelijke organisaties, burgers. Wordt dat niet een ongelooflijk overlegcircus waarbij de voorgenomen daadkracht in het gedrang komt? Vindt de coalitie niet, dat zij, door haar gezamenlijk meerderheid in de Staten, reeds het draagvlak van de bevolking heeft gekregen? Draagvlak verkrijgt zij echter in de Staten en niet in de straten. Voor de reeks moeilijke

en pijnlijke beslissingen die ons staan te wachten, krijgt men namelijk geen draagvlak in de straten. Hopelijk wel in de Staten. Van de burgers hebben wij als politiek gezamenlijk de verantwoordelijkheid gekregen om te besluiten en te handelen. En de burgers zitten echt niet te wachten op oeverloos gelamenteer.

De inhoud van het akkoord stelt niet zo zeer teleur door de genoemde beleidsvoornemens: de 'wij willen'. In grote lijnen zijn wij niet voor of tegen de meeste zaken. Dat kan ook nauwelijks want de zwaarte van beleidsvoornemens blijkt toch vooral uit de hoeveelheid financiën die daaraan vastgekoppeld worden. Uit het grofmazige schema op pagina 25 is niet te herleiden waarop men de nadruk binnen de beleidsvelden gaat leggen. De prioriteiten zijn volstrekt onhelder. Het is evenmin duidelijk hoe de coalitie dat gaat doen. Wel is het geld alvast vastgelegd. Kennelijk vertrouwt men elkaar volkomen. Een integrale visie op de toekomst van de provincie - waar moeten we heen, ook zo lang het duurt - is ons niet bijzonder opgevallen in de teksten waarin wel veel goede voornemens zijn vermeld. De samenhang daartussen is ons echter niet helemaal duidelijk geworden. En de versnippering van de financiën is reeds daar.

Ook ontbreken termijnen waarbinnen zaken geregeld moeten worden of zelfs maar aan de orde gesteld zullen worden. Hoe zien college en onderhandelaars dit? Krijgen we daarop nog voor de zomer zicht? Men wil reeds in 2007 € 8,3 miljoen extra gaan uitgeven en ik zou het toch wel plezierig vinden daarover vanavond te horen op welke termijn wij daarover duidelijkheid krijgen. Daarnaast lijkt het ons zinvol om met de nieuwe gedeputeerden wat meer gedetailleerd te kijken naar het coalitieakkoord. Welke prioriteiten wil men stellen en waarom? Ik stel voor dat in de eerstkomende commissieronde te doen. Graag hoor ik ook hierop een reactie.

Ten slotte een paar concrete vragen. Wat wordt er verstaan onder 'de sociale functie van de auto'? De auto is een ding om van A naar B te komen, maar over de belastende functie van de auto hoor ik eigenlijk niets. Tijdens de verkiezingscampagne hebben diverse partijen gepleit voor één vervoersautoriteit. In het akkoord wordt echter niet verder gegaan dan te spreken over 'effectievere samenwer-

king met het BRU'. Nu kijk ik met veel waardering naar de nog steeds huidige gedeputeerde op dit punt, die volgens mij een uitstekende gedeputeerde is geweest. Hij heeft ongetwijfeld ook gestreefd naar een zo groot mogelijke efficiency. Daar is kennelijk nog meer uit te halen. Dat vind ik knap. Maar is het nu langzamerhand geen tijd voor het nemen van steviger maatregelen als het gaat om openbaar vervoer in de ene vervoersautoriteit. Is het college bereid na te denken over één vervoersautoriteit op Randstadniveau? Welke stappen wil men daartoe nemen?

Welk beleid wordt voorgestaan voor het eigen belastinggebied voor de provincie? Wat wil men als die opcenten straks verdwijnen? En wat wordt bedoeld met het stukje over prijsbeleid op pagina 17? Wordt dat beleid niet primair door de overheid bepaald?

Op pagina 20 zou men kunnen lezen dat de wachtlijsten in de jeugdzorg zijn opgelost. De kranten van de afgelopen dagen geven daarvan echter een volstrekt ander beeld. In de verkiezingsstijd hebben alle partijen geroepen dat wachtlijsten uit den boze zijn. Wat gaat de provincie nu doen? Wanneer is het nu echt afgelopen met de wachtlijsten?

Ten aanzien van het waterbeheer wordt in het coalitieakkoord een nieuwe trits gehanteerd. Is daar sprake van een beleidswijziging? Waar er voorheen sprake was van bergen, vasthouden en afvoeren, is het nu afvoeren, vasthouden en bergen geworden. Ik vind het heel bijzonder dat dit met één enkele zin in het coalitieakkoord zo maar van tafel wordt geveegd, terwijl wij daarover zo lang met elkaar hebben gesproken. Is er overigens al overleg met het Rijk geweest, daar waar het Amsterdam-Rijnkanaal immers rijkswater is?

Wat wordt er eigenlijk bedoeld met de tekst over de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) op pagina 8? Het lijkt erop dat er wat kleine dingen gedaan zullen worden in afwachting van Haags geld. Is 2018 voor deze coalitie een belangrijk jaartal in dit verband?

Pagina 6 vond ik uitermate boeiend. Graag hoor ik welke locaties er worden aangewezen waarbij de verrommeling gestimuleerd wordt.

Door andere fracties zijn al veel opmerkingen gemaakt. Ik wil niet afsluiten met enkel en alleen kritiek en negatieve geluiden. Zo zien wij dit immers niet. Er moet echter alleen nog verschrik-

kelijk veel worden aan- en ingevuld. Ik wens de collegedragende partijen, en zeker ook de nieuwe gedeputeerden die straks aan ons worden voorgesteld, veel wijsheid, veel inzicht en, wat ons betreft, ook de zegen van de Allerhoogste toe bij het besturen van onze provincie in de komende jaren.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Jegens de heer Nugteren merk ik op dat ik ook wel eens jongerenechtparen voor het eerst een vouwvagen heb zien uitklappen op een camping, dat was zeer gemakkelijk. Niet alleen oudere mensen komen daar jarenlang, maar ook jonge mensen - zo tussen de 25 en 30 jaar - en dan is de wanhoop van die gezichten af te lezen.

Als laatste provincie ligt er na bijna elf weken na de verkiezingen een coalitieakkoord. Ik bedank eerst de voorzitter van het coalitieoverleg, mevrouw Doornenbal, voor de wijze waarop zij leiding heeft gegeven aan dat overlegproces. Het is niet in het minste aan haar te danken dat wij vandaag over dat coalitieakkoord spreken. Die gegroeide samenwerking biedt alle perspectief voor de komende vier jaren. Dat perspectief geldt overigens in gelijke mate voor de nieuwe fractievoorzitter van de VVD, de heer Van den Burg. In dat opzicht vormen wij een nieuw trio. Ik hoop dat de Staten over een poosje kunnen zeggen dat het misschien wel lijkt dat het een supertrio is. Maar dat moet natuurlijk blijken.

De PvdA-fractie heeft met dit coalitieakkoord ingestemd. Mijn partij heeft afgelopen vrijdagavond daarvoor het groene licht gegeven. Dat betreft overigens ook de voordracht van de beide gedeputeerden. Wij zijn er trots op dat zij hier vanavond worden voorgedragen.

In de afgelopen weken heb ik mijn fractie steeds geïnformeerd over de stand van zaken bij de coalitiebesprekingen. Wij deden dat aan de hand van de drie P's: programma, portefeuille, poen. Diezelfde volgorde houd ik nu ook maar aan.

Het programma.

Onderhandelingen zijn processen van geven en nemen. Alle partijen geven en ze nemen ook. Als dat geven en nemen niet evenwichtig gespreid is, wordt een coalitie een toekomstige splijtzwam. In die evenwichtige spreiding komen natuurlijk ook

de krachtsverhoudingen tot uitdrukking die in en na de verkiezingen tot stand zijn gekomen. In dat opzicht moest mijn partij zich rekenschap geven derde partij te zijn in plaats van tweede partij, als voor de verkiezingen het geval was.

Ik begin met een conclusie: de PvdA is tevreden met dit coalitieakkoord. Zonder een volledige opsomming te geven, noem ik enkele onderwerpen waarin wij ons kunnen vinden. Als het gaat over de algemene kenmerken van dit coalitieakkoord vinden wij het uitstekend dat het begrip 'duurzaamheid', maar dan ook over de volle breedte van het hele college, straks wordt neergelegd in een actieplan.

Een tweede zaak die van groot belang is en die een aantal keren in het besprekingen aan de orde is geweest, betreft de uitdrukkelijke afspraak dat wij alleen de dingen doen waarin de provincie meer toegevoegde waarde kan bieden. In het programma hebben wij bijvoorbeeld bij de sociale agenda vastgesteld dat wij die gaan toetsen en dat wij opnieuw vaststellen of alle onderdelen daarvan toegevoegde waarde hebben. Als dat niet het geval is, zullen wij niet aarzelen het betreffende onderdeel van de agenda af te halen. Toetsing van alle provinciale voornemens dus op de vraag of het beleid die toegevoegde waarde ook werkelijk heeft.

Een derde onderwerp is het partnerschap met gemeenten en maatschappelijke organisaties. Van de kant van de ChristenUnie werd dit al bij voorbaat ingezet als veel praten, overlegcircuits. Dat kan allemaal wel zijn, maar het is van groot belang dat vooral de provinciale activiteiten die gebaseerd zijn op onze zogenoemde open agenda, aansluiten bij gemeenten en maatschappelijke organisaties. Anders hangt dat volstrekt in de lucht. Daarom is het van belang die vorm van samenwerking na te streven en uitdrukkelijk op te zoeken.

Het stuk bevat 11 hoofdstukken en 117 aandachtspunten. Het is te veel om ze allemaal door te lopen, daarom doe ik een keuze daaruit. In de verkiezingscampagne hebben wij aan onze kiezers zeven beloften gedaan, de hoofdpunten uit ons verkiezingsprogramma 'Iedereen telt mee'. Ze zijn terug te vinden in het coalitieakkoord. Ik loop ze nu even door.

Meer betaalbare woningen. Afspraken daarover zijn vastgelegd conform de in deze Staten overgenomen aanbevelingen van de commissie Onderzoek Bouwstagnatie, inclusief aantallen woningen, woningdifferentiatie en woningen voor ouderen. Sterke buurten zorgen voor elkaar. Voor het eerst afspraken over de aanpak van de hoogbouwwijken van de jaren zeventig in zeven randgemeenten van de steden Utrecht en Amersfoort. Bovendien de realisering van meer dan 20.000 woningen met zorg en welzijn op afroep.

Jongeren aan het werk. Met gemeenten, ja, inderdaad: met gemeenten. Omdat zij de bevoegdheid hebben, gaan we onderzoeken wat de provinciale rol kan zijn om jongeren terug te brengen naar werk en onderwijs. Om die 3700 jongeren die jaarlijks zonder diploma van school gaan, weer perspectief te bieden op werk en/of onderwijs. Genieten van de natuur. De aanleg van groene recreatiegebieden rond de steden heeft hoge prioriteit. Bestaande natuurgebieden worden toegankelijk, tenzij het zeer kwetsbare natuur betreft. Kinderen eerst. Wij steunen gemeenten bij de opzet van ouder en kindcentra. Dat is mede ook op initiatief van de Utrechtse politie. Er komt een crisisteam bij Bureau Jeugdzorg dat volledig continu oproepbaar is.

We pakken de files aan. Ook dat! Versnelde aanpak van de knelpunten Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd. Maar tegelijkertijd - dat zeg ik speciaal tot de heer Nugteren en anderen - komen er ook tariefacties in het openbaar vervoer. We gaan verder met het maken van fietsverbindingen. De buurtbus wordt uitgebreid.

We krijgen aandacht voor de dorpen. De leefbaarheid van kleine kernen wordt ondersteund door de komst van meer cultuurhuizen.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dit zijn woorden die ook ons zeer aanspreken. Als we het echter hebben over openbaar vervoer, missen wij de gedachte van het Randstadspoor dat enorm in ontwikkeling is en het fijnmazig netwerk van ander openbaar vervoer dat erop kan aansluiten. Wij missen de samenwerking met andere Randstedelijke provincies om te kijken hoe je dat openbaar vervoer in die provincies op elkaar kunt laten aansluiten. Daar zijn allerlei problemen bij die opgelost moeten worden. Niet het feit dat alle dingen die de heer Bos noemt erin

staan, maar die andere dingen staan er niet in en daar gaat het ons om.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Als het gaat over de miljarden die deze thans nog gedeputeerde voor Utrecht heeft binnengehaald, althans een bestuursakkoord heeft gesloten om dat bedrag naar Utrecht te halen, dan is daarbinnen niet alleen 'afval'. Daar is ook openbaar vervoer bij inbegrepen. Stappen die daarvoor worden gezet, zullen we inderdaad nog moeten volgen. Mijn fractie zal dat zeer kritisch volgen op die toets dat het niet alleen afval is. Maar tegelijkertijd moet er ook meer gebeuren aan verbreding en uitbreiding bij de genoemde knelpunten. Het een kan niet zonder het andere. Daarop zullen we de toekomstige gedeputeerde ook toetsen.

De portefeuilles.

De PvdA is zeer tevreden over de portefeuilles die onze partij heeft kunnen realiseren: jeugd, onderwijs, zorg, participatie en bestuurlijke organisatie aan de ene kant en wonen, milieu en duurzaamheid aan de andere zijde. Dat het daarvoor nodig was de portefeuille wonen uit de RO-portefeuille los te knippen en de portefeuille zorg uit het onderdeel samenleving te halen, zijn twee operaties geweest die in uitstekend overleg met het CDA tot een goed einde zijn gebracht. Wij zijn daar tevreden over en daarmee kunnen we vooruit.

Mijn partij is niet over één nacht ijs gegaan bij de selectie van kandidaten die wij voordragen. Uit 21 kandidaten is een selectie gemaakt. Een commissie onder leiding van Ed van Thijn heeft aan de PvdA-fractie Marian Dekker en Jan de Wilde voorgedragen. Een voordracht die mijn fractie met enthousiasme heeft overgenomen. Wij stellen er een eer in deze twee debuterende kandidaten aan de Staten voor te dragen omdat zij daadkrachtig zijn en ter zake kundig.

De poen.

De PvdA hecht aan een sluitende begroting, evenals beide andere coalitiepartners. De provincie zal voor de komende vier jaren een substantieel deel van het eigen vermogen inzetten voor provinciale projecten. Tegelijkertijd wordt er in de komende maanden onderhandeld over een bestuurs-

akkoord met het Rijk. Dat bracht ons behoorlijk in de problemen, omdat de eventuele besluiten die wij hier zouden voorleggen ter accordering door het Rijk mogelijk niet geaccepteerd zouden worden als onderdeel van een toekomstig bestuursakkoord. Wij zouden daarmee dus veel geld kunnen verspeelen. Dat was een reëel probleem. Vandaar dat wij in het hoofdstuk over financiën in het eerste punt hebben gesteld dat de besluiten van het bestuursakkoord later worden neergelegd in de begroting 2008, waarin alles uiteraard volstrekt helder moet zijn over de toewijzing van middelen die dan hier in deze Staten voorligt.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dit is voor mij niet voldoende. Een verwijzing naar een nog lopend overleg met de regering is in andere provincies geen probleem geweest om allerlei, veel meer gedetailleerde plannen op te stellen. Bovendien blijft het punt staan dat, als er bedragen worden genoemd op het niveau van portefeuillehouders, die dan ergens op gebaseerd moeten zijn. De PvdA heeft nu op de eigen site allerlei bedragen staan die ik niet kan terugleiden naar het geheel. Dus ergens moeten de bedragen zitten die dan ook hier in de Staten bekend gemaakt moeten worden. Dat hoeft niet vanavond, maar wel in de komende weken. Anders betekent dit dat een deel van de Staten wel over informatie beschikt en een ander deel niet. Dat kan gewoon niet. Ik wil dus even weten hoe het zit met de bedragen die de PvdA zelf op de eigen site heeft gezet en hoe het zit met afspraken tussen de coalitiepartners met betrekking tot de financiën op basis van de afspraken tussen hen op basis waarvan zij tot de totalen zijn gekomen.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dan herhaal ik maar wat ik daarnet heb gezegd. Er is sprake van een onderhandelingsituatie in Den Haag tussen de provincies. Als de heer Nugteren de provincieakkoorden heeft gezien, dan zal hij, zoals hij zegt, akkoorden hebben gezien die financieel zeer gedetailleerd zijn. Er zijn echter ook tal van akkoorden die daarover nog minder informatie geven dan ons akkoord. In dat type akkoorden is neergelegd dat wij met Den Haag moeten onderhandelen. Op het moment dat wij al bedragen zouden noemen, zouden wij die wellicht verspelen in een latere fase. Dat is niet verstandig.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Op zich kan ik daar wel begrip voor hebben. Maar laat de PvdA daarin dan volstrekt helder zijn en ook zeggen dat de totalen die er staan op het niveau van portefeuilles slechts tijdelijke bedragen zijn. Ze zijn echter wel ergens op gebaseerd. De daarbijbehorende onderliggende berekeningen horen volgens mij in deze Staten bekend te zijn. Als ik bijvoorbeeld lees dat voor doel X € 15 miljoen extra wordt uitgetrokken, dan vraag ik mij af waar dat bedrag vandaan komt. Ik vind het overigens terecht dat het op een site staat en is ook terecht als de PvdA daar kies mij omgaat. Maar waarom is die informatie niet bij het coalitieakkoord gevoegd. Dat vraag ik aan de heer Bos en aan diens beide collega's, want dit is niet alleen zijn zaak.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat is juist. De vragen die de heer Nugteren daarover heeft gesteld, zal ik beantwoorden. Er staan inderdaad een paar getallen op onze site die daar niet hadden moeten staan, omdat pas in een latere fase ons de problematiek van de onderhandelingsituatie met Den Haag duidelijk werd. Er staat slechts een zeer beperkt aantal bedragen genoemd, maar het is inderdaad zo dat wij bij nader inzien dat niet hadden moeten doen. Dat moet hier in de Staten komen op het moment dat het bestuursakkoord er ligt. Dan kan het verder uitgewerkt worden. Dan zullen we dat van het nieuwe college ook voorgelegd krijgen.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dat de in de financiële raming opgenomen bedragen ook tijdelijk en relatief zijn en nog kunnen veranderen. Kan ik die conclusie trekken?

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, die conclusie kan de heer Nugteren niet trekken. Wij hebben wel per portefeuille de bedragen genoemd, maar de bestemming van die bedragen is onderhevig aan de resultaten van het overleg en de onderhandelingen met Den Haag.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dus dat er binnen de portefeuilles keuzes kunnen veranderen?

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter!
Dat kan, inderdaad.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dat wij dit op dit moment maar beperkt kunnen beoordelen. We weten immers niet welke prioriteiten er worden gesteld en evenmin of we die zullen handhaven.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter!
Dat geldt voor ons ook.
Ik rond nu af. Volgens ons ligt er een goed coalitieakkoord. Het is sterk op de gebieden waar het sterk moet zijn: economie, ruimtelijke ordening, mobiliteit. Het is sociaal waar het sociaal moet zijn: betaalbaar wonen, zorg voor kinderen, jongeren terug naar werk en onderwijs en zorg en welzijn voor ouderen die dat in de buurt krijgen. Mijn fractie ziet ongeduldig uit naar de uitwerking van dit akkoord. Het zijn uiteraard kaders die wij voorleggen aan deze Staten. Het bestuur dat we straks gaan kiezen, zal die kaders uitvoeren. Het komt dan hier met een uitvoeringsplan. In dat opzicht gaat het zoals het hoort: kaderstellend, uitvoerend. Mijn fractie werkt daarbij graag samen, zeker met de coalitiepartners, maar ook met de oppositiepartijen.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Als je iedereen vanuit de coalitie zo hoort praten dan bekruipt mij het gevoel: "Die hebben het toch eigenlijk wel lekker gemakkelijk. Die hoeven geen gehakt te maken van hun eigen akkoord. Die kunnen gewoon opnoemen wat ze hebben binnengehaald vanuit hun eigen verkiezingsprogramma en die kunnen daarnaast nog een aantal onderwerpen en thema's noemen van wat ze allemaal met elkaar hebben afgesproken ten bate van de inwoners van deze mooie provincie." Maar goed, dat even terzijde.

Het was 1974 en Elvis Presley had nog drieënhalve jaar te leven, toen de coalitie in deze samenstelling in de provincie Utrecht aantrad. Ik denk niet dat hij erbij heeft stilgestaan, maar ondertussen zou hij, indien hij nog onder ons was, een behoorlijke

'suspicious mind' hebben overgehouden. D66 blijft niet lang stilstaan bij de coalitievorming. Daarover is al heel lang gesproken en er is al genoeg over gezegd. Mijn voorspelling echter op de verkiezingsavond dat de zittende coalitie zou blijven zitten, is uitgekomen. Ik had echter niet kunnen bevroeden dat het toch nog zo lang zou duren alvorens er een coalitieakkoord op tafel zou komen. Provinciale Staten van Utrecht zijn van alle provincies in Nederland feitelijk de laatste die over een coalitieakkoord spreken. Het verbaast mij dat het na 33 jaar toch nog nodig bleek om lang en veel te praten over een degelijke coalitietekst. Het is vrij algemeen, er zijn heel veel punten waar die tekst bij kan aansluiten, er zijn heel veel punten die al in een vorige collegeperiode in gang zijn gezet. Natuurlijk blijven er uitdagingen die zich vernieuwen. Gezien echter het strategiedocument dat we ook hadden, had ik verwacht dat CDA, VVD en PvdA sneller tot zaken waren gekomen. Mijn vraag is eigenlijk: waarom heeft het dan zo lang geduurd? Waarom is er bijvoorbeeld niet gekozen voor een formateur die het proces had kunnen begeleiden en misschien ook wel had kunnen versnellen? Is dat überhaupt overwogen en zo niet, waarom niet? Maar misschien ligt de oorsprong van ons wachten wel zo als Elvis het altijd zo treffend zong: "True love travels on a gravelroad". Aan gedeputeerde Ekkers de eer en de uitdaging om er een mooi asfaltlaagje overheen te walsen.

Het is bijzonder verleidelijk om bij deze gelegenheid het hele akkoord door te akkeren en bij alle punten van kritiek en lof stil te gaan staan. Als D66 doen wij dat niet. We kiezen ervoor om het akkoord langs de eigen hoofdlijnen te leggen vanuit ons verkiezingsprogramma en te zien waar dingen zitten waarover we iets willen zeggen. De details willen wij graag meer in de commissies bespreken met de betrokken gedeputeerden. Het voorstel dat hiervoor door de heer Van Kranenburg is gedaan ondersteunen wij daarom van harte. Dat is ook goed omdat de gedeputeerde dan ook vanuit de eigen portefeuille kan duidelijk maken waar de prioriteiten liggen en hoe hij daaraan invulling wil geven.

Een van de onderwerpen die ons zeer na aan het hart liggen, is de verrommeling van het landschap. Het is een actueel onderwerp. Afgelopen zondag

werd daaraan in het tv-programma Buitenhof nog aandacht besteed. Ofschoon het Rijk veel valt te verwijten, ook de provincie speelt een prominente, helaas niet al te rooskleurige rol in dit verhaal. Ook in Utrecht bestaat immers verrommeling. Ik hoef maar het bedrijventerrein Remmerden te noemen op de Utrechtse heuvelrug als droevig voorbeeld. Maar ook de sluipende woningbouw, de zogeheten witte schimmel die zich aan de randen van de kern ontwikkelt, getuigt van een weinig effectief opererende provincie. Wanneer een van de kern-taken van de provincie hierbij aan de orde is, dan is dat wel het beoordelen van bestemmingsplan-nen. Hoewel in het akkoord wordt gesproken over beeldkwaliteitseisen, vindt D66 dat beeldkwaliteit-plannen integraal deel moeten uitmaken van het beoordelen van bestemmingsplannen. Als provincie moeten we hiermee veel steviger aan de gang gaan. In dit verband is D66 dan ook beducht voor het heroverwegen van de in het streekplan vastgelegde rode contouren. Enigszins cryptisch staat in de tekst van het coalitieakkoord dat maatschappe-lijke omstandigheden aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van in het streekplan vastgelegde contouren. Mijn fractie wil dan weten wat die 'maatschappelijke omstandigheden' zijn die aanlei-ding kunnen zijn voor een eventuele heroverweging en wanneer zijn die van doorslaggevend belang om een aanslag te plegen op het landschap? D66 steunt de revitalisering van bedrijventerreinen en dringt erop aan naast partmanagement hierbij ook aan dubbelgrondgebruik te denken. Te vaak wordt te veel ruimte onnodig opgeofferd aan parkeerplaatsen op bedrijventerreinen. Een zelfde verhaal kan ook gehouden worden over kantoorlocaties. D66 heeft zich hogelijk verbaasd over de opmerking in het akkoord dat ruimtelijke verrommeling wel is toegestaan op locaties langs de snelwegen die daartoe met het oog op provinciaal-economisch beleid daartoe worden aangewezen. Ik heb al eerder gememoreerd, op pagina 6 staat bij bolletje 7: de A12 door Het Groene Hart is vrijgegeven voor de verdere bebouwing met schoenendozen. Dat lijkt me nu niet echt de bedoeling. Graag hoor ik hierop een tegenreactie.

De coalitie wil karakteristieke en waardevolle land-schappen versterken. Het akkoord laat echter in het midden hoe dit precies opgepakt moet worden.

D66 stelt voor hier de link met cultuurhistorie op te zoeken en samenwerking tussen land-schapsbeheerders als Het Utrechts Landschap, Staatsbosbeheer, agrarische natuurverenigingen en het Erfgoedhuis Nieuwe Stijl te stimuleren. Op deze wijze worden de noodzakelijke specialismen gebundeld en kan er serieus werk gemaakt worden van die beoogde versterking. Op termijn acht D66 een bundeling van krachten in een Utrechtse trust-organisatie een interessante en waardevolle optie om te onderzoeken. Ik ben benieuwd naar een reactie van de coalitiepartners hierop.

Over Soesterberg is al het een en ander gezegd. Onze stellingneming daarin is tijdens de verkie-zingscampagne al meer dan duidelijk geweest. Dit sla ik dus nu even over.

Het Groene Hart sla ik niet over. D66 mist een stevig verhaal over de toekomst van Het Groene Hart. Bijvoorbeeld over behoud en beheer van het landschap tegenover de voorgestelde woningbouw-opgave. De spanning hieromtrent hangt als een schaduw vanuit de NV Utrecht over Het Groene Hart. De beperkte inzet op de eigen iconoprojecten impliceert precies het euvel waarop mijn fractie bij herhaling heeft gewezen. Het Groene Hart verrommelt vanwege het gebrek aan afstemming tussen Rijk, provincies en gemeenten. Jaren van plannenmakerij hebben daaraan niets veranderd, want papier is nu eenmaal geduldig. D66 vindt bovendien dat het programmabureau van het uitvoeringsprogramma van Het Groene Hart veel te veel op afstand functioneert op dit moment. Als PS hebben we te weinig zicht op de uitvoering en onze controlerende taak komt in het geding. In de commissie wil D66 nagaan hoe dit verbeterd kan worden en hoe PS in de toekomst beter zicht kan houden op de uitvoering van dit programma.

Wonen.

Los van de haalbaarheid van de genoemde aantal-len te bouwen woningen is D66 positief over het hoofdstuk over wonen. Binnengemeentelijk bouwen, duurzaam bouwen, gedifferentieerd bouwen, prestatiecontracten, woonvisies, regionale convenanten voor woningen voor ouderen en voor mensen met een functiebeperking, wooncomplexen voor senioren; het zijn allemaal onderwerpen die D66 aanspreken. Wel vraagt mijn fractie nog steeds specifiek aandacht voor aanpasbaar bouwen.

Hiermee doel ik op het bouwen voor kleine huishoudens van bijvoorbeeld maximaal twee personen, waarbij in eerste instantie de startersmarkt wordt bediend en op termijn - vanwege de vergrijzing - woningen die aangepast kunnen worden tot seniorenwoningen. Hiervoor zou in het actieplan toch ruimte vrijgemaakt moeten worden.

Duurzaamheid vormt een integraal onderdeel van alle relevante beleidsterreinen binnen de provincie. De dagelijkse praktijk wil echter nog wel eens anders zijn. Het aangekondigde actieprogramma kan en moet daarom van D66 een bredere scoop hebben dan alleen milieubeleid. We steunen dat dan ook van harte. Zo verwacht D66 bijvoorbeeld ook een link naar de activiteiten op innovatiegebied. Juist innovatie kan bijdragen aan duurzaamheid. Laat het alsjeblieft geen modeverschijnsel zijn omdat Al Gore op dit moment zo'n interessante en boeiende documentaire heeft gemaakt. Het moet iets zijn voor de lange termijn en niet iets dat zich tot de komende vier jaar beperkt. Wel zet D66 een vraagteken bij het voorgestelde bewustwordingsproject inzake duurzaamheid. Het is natuurlijk leuk voor de Utrechtse milieuorganisaties, zij zijn dan weer eens een keertje onder de pannen en kunnen dan weer wat doen, maar hoe effectief is het en welke toegevoegde waarde heeft een dergelijk project wanneer de hausse aan informatie en communicatie, die dagelijks over ons heen wordt gestort, in ogenschouw wordt genomen? En wat gaat dat lieve grapje ons allemaal kosten? Daar moeten we nog maar eens serieus naar kijken, voordat we daar werkelijk aan beginnen.

Economie is heel belangrijk. D66 is voor kenniseconomie. In de afgelopen periode zijn er enkele cruciale stappen gezet, zoals de taskforce innovatie en het sciencepark. Dat betekent echter niet dat we nu achterover kunnen gaan hangen en wachten totdat alles weer beter en goed gaat. Het gaat nu goed in de provincie Utrecht. Je merkt dan toch dat er een zekere afwachtende houding ontstaat. Die € 33 miljoen juichen wij van harte toe, maar wij willen wel graag zien dat dit op een effectieve wijze wordt ingezet, juist om het fundamentele probleem van de Utrechtse economie aan te pakken. Dat fundamentele probleem is dat als het in Nederland goed gaat, het in onze provincie extreem goed gaat. Als het wat slechter gaat in

Nederland gaat het in onze provincie extreem slechter. Daarop moeten we in het economisch beleidsplan een antwoord formuleren.

Over verkeer moet ik zeggen dat de opening van dat hoofdstuk getuigt van realiteitszin. De samenwerking en afstemming tussen BRU en provincie is van essentieel belang, zowel voor openbaar vervoer als op ander gebied. De vraag die dan blijft hangen is dan wel dat er wordt gesproken over 'eventueel betere ambtelijke naast bestuurlijke samenwerking'. Ik neem toch aan dat beide aan elkaar gelijk moeten zijn. Waar een politieke wil is, is ook een begaanbare weg. De inzet van D66 in de vorige collegeperiode voor het goederenvervoer over water is nu tot onze vreugde terug te zien in het coalitieakkoord. Het onderzoek naar de realisatie van Blue Ports is een eerste belangrijke stap. Dank daarvoor. D66 mist evenwel aandacht voor verkeersveiligheid en leefbaarheid, met name op en langs provinciale wegen die door dorpskernen lopen. Wij hebben in het verleden aandacht gevraagd voor de N226 en de N417 en wij zien graag dat in de aanpassing van het Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht (SMPU) aandacht komt om op deze trajecten de 60 km snelheidbegrenzing in te voeren, dan wel om dat er omheen in te voeren, zoals dat in de provincie Noord-Holland heel gebruikelijk is. In dat verband noem ik het gebied rond Loosdrecht.

Samenleving is een interessant nieuw onderwerp. De coalitiepartijen begeven zich hiermee wel enigszins op glad ijs. Feitelijk wordt met het nabijheidprincipe wel een soort subsidiariteitsbeginsel geïntroduceerd. D66 worstelt met dit thema, maar vindt wel dat de provincie zich terughoudend moet opstellen en heldere kaders moet formuleren. De kernvraag moet steeds zijn: wat is de toegevoegde waarde van de provincie? En: doen andere overheden dit al? En: gebeurt dit ook als de provincie dit niet subsidieert of participeert?

De activiteiten van Sportservice Midden-Nederland en cultuurhistorische projecten als De Grebbelinie, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Limes staan buiten kijf. Met bovenlokaal vrijwilligerswerk, integratieprojecten en door het stimuleren van organisaties en initiatieven die een bovenlokale bijdrage leveren aan de sociale cohesie, ontstaat er een grijs gebied tussen de verantwoordelijkheden

van gemeenten en provincies. D66 wil eerst helder hebben wat precies de bandbreedte is waarbinnen het college denkt te kunnen opereren. Want op amendementen à la Snavelenburg zit de D66-fractie niet te wachten, noch op moties die de kerktoren in Wilnis willen redden. Dus: eerst kaders stellen en daarna beleid ontwikkelen.

Jeugdzorg, reeds door velen genoemd, betreft een buitengewoon belangrijke wettelijke taak van de provincie. Voor kinderen en jongeren die jeugdzorg nodig hebben, heeft de provincie de wettelijke taak om die zorg te garanderen. Er valt een grote klus te klaren. De wachtlijsten groeien weer en Bureau Jeugdzorg en de regie van de provincie behoeven nog een behoorlijke professionaliseringsslag. Dit laatste ondanks samenhang op Scherp-projecten. De kloof tussen bestuur en beleid enerzijds en de praktijk anderzijds is nog lang niet overbrugd. D66 is niet van plan dit onderwerp te politiseren. Dit is geen onderwerp om sec oppositie op te voeren, omdat ook wij het kind centraal willen stellen. Het belang van het kind staat hierbij voorop. Dat neemt echter niet weg dat wij de coalitie wel heel kritisch zullen volgen. In het voorliggende coalitieakkoord staan enkele goede voornemens. D66 kijkt uit naar de concretisering van deze voornemens.

Als rode draad acht D66 het volgende zeer belangrijk. Steeds weer de benadering van jeugdzorg als een ketenzorgbenadering. Een keten aan zorg waarbij niet alleen diverse sectoren, maar ook drie verantwoordelijke bestuurslagen betrokken zijn. Wij hechten eraan dat deze drie bestuurslagen er met elkaar naar streven die keten te optimaliseren. Dat zij niet alleen een onderdeel van die keten zijn waarvoor zij zelf een verantwoordelijkheid hebben. Het gaat erom dat men elkaar aanvult en dat men ook van elkaar weet waar men mee bezig is. Alleen de casus van het Maasmeisje Jessica en het onderzoek dat daarnaar is geweest, maken al duidelijk waar zaken mis kunnen gaan. Instanties die volledig langs elkaar heen werken, moeten we niet hebben in onze provincie.

Wat de Randstaddiscussie betreft, steekt dit college, evenals het kabinet, helaas de kop in het zand. Alle heil wordt verwacht van een polderstuk in de vorm van een urgentieprogramma,

dat overigens reeds is aangeboden aan het kabinet zonder dat Provinciale Staten over de inhoud ervan gehoord zijn. De centrale vraag inzake bestuurlijke slagkracht wordt hiermee uit de weg gegaan. De recente brief van de de VROM-raad en de raad voor Verkeer en Waterstaat wordt simpelweg terzijde geschoven. Ook deze coalitiepartijen kunnen en willen niet over hun eigen bestuurlijke schaduw heen springen. Het is dan gemakkelijker het Rijk de schuld te geven van de slechte herkenbaarheid van de provincie door het bestaan van WGR-gebieden. Gemakshalve wordt dan wel even vergeten dat behoud van Het Groene Hart staat of valt met een integrale aanpak, iets dat totnogtoe - weer niet - van de grond is gekomen. In het licht van de huidige stand van zaken pleit mijn fractie er feitelijk voor van het hele Groene Hart maar een WGR-gebied te maken.

Wat de financiën betreft, sluit D66 zich aan bij de vragen van GroenLinks. Wij zijn wel blij dat de opercenten alleen met een inflatiecorrectie worden verhoogd.

De portefeuilleverdeling is niet onbelangrijk. Die oogt een beetje traditioneel. Het CDA blijkt de hoofdprijs te hebben gewonnen plus de jackpot met ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing, landelijke gebieden en financiën. De VVD kiest voor de harde infrastructuur van wegen, water en economische zaken, maar blijkt toch een beetje een veer te hebben moeten laten ten gunste van het CDA, terwijl de PvdA zich terugtrekt op het vertrouwde terrein van zorg, jeugd en wonen. Terug naar de basis als het ware. Maar ik maak toch ook een compliment. Als ik kijk naar de PvdA, dan is die fractie erin geslaagd twee gedeputeerden van buiten deze Staten te halen. Dat is een interessante inspanning geweest en ik complimenteer ze daarmee. Er gaat een half compliment naar het CDA, want die fractie heeft het ook op die manier gedaan, ook iemand die half van buiten komt, want we kenden hem natuurlijk al een beetje. Maar in ieder geval toch iemand van buiten het Statengebeuren, hier neergezet als kandidaat voor Gedeputeerde Staten.

Ik sluit af met de taakopvatting. Het nieuwe college dat op basis van dit akkoord aan de slag gaat, wil dat doen, zo begrijp ik uit de omschrijving van de taakopvatting, met een scherp oog voor kwaliteit, effectiviteit en efficiency. Ik nodig het college en de

ondersteunende fracties daarom van harte uit om reeds vandaag daartoe de eerste stap te doen om Gedeputeerde Staten op basis van vijf fte te laten functioneren in deze periode. D66 kiest hierbij niet voor een discussie over poppetjes, maar voor een mini- en miniem dagelijks bestuur. De fractie van D66 dient hiertoe de volgende motie in, ondersteund door de fracties van de SP, GroenLinks, ChristenUnie, Partij voor de Dieren en Mooi Utrecht.

Motie M2 (D66, SP, GroenLinks, ChristenUnie, PvdD en MU): Fte GS

**Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering
bijeen op 21 mei 2007,**

behandelende het coalitieakkoord en de portefeuillevredeling voor de komende Statenperiode en de benoeming van een nieuw college van gedeputeerden;

spreken uit:

- dat het college van Gedeputeerde Staten op basis van maximaal vijf fte dient te functioneren en dragen Gedeputeerde Staten op dienaangaande invulling te geven aan de portefeuillevredeling.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende onderkend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Jan Blokker omschreef democratie eens als 'georganiseerd wantrouwen'. Zo ziet D66 ook haar rol in de oppositie in de komende jaren: controlerend en volksvertegenwoordigend en soms misschien wel eens initiërend. Want ondanks alle mooie woorden over het betrekken van de inwoners en het zoeken naar maatschappelijk draagvlak geeft de politieke praktijk van de afgelopen decennia slechts aanleiding tot een 'suspicious mind'.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Laat ik beginnen met mijn dank en waardering uit te spreken voor de gevolgde procedure die geleid

heeft tot de totstandkoming van dit coalitieakkoord. Het is jammer dat de laatste fase zo lang heeft geduurd - zeven weken -, maar goed, er ligt een akkoord waar in ieder geval de SGP mee instemt. De SGP zal dat steunen, al is het niet zo dat elk bolletje precies de formulering van de SGP is. Op een paar punten waar nog wat vragen liggen, zal ik straks nog even ingaan.

Als we dit akkoord bekijken dan moeten we zeggen dat het in een aantal opzichten een voortzetting van bestaand beleid is. Dat is negatief te duiden, maar ook kan het als een vorm van consistentie gezien worden die openbaar bestuur zeker ook moet kenmerken. Soms ook terecht zijn zaken nogal wat algemeen, en misschien zelfs wel te algemeen geformuleerd, maar dan komt het erop aan of we als fractie wel vertrouwen hebben in de nadere uitwerking zoals die te zijner tijd zal moeten volgen. Dan is het antwoord van de SGP: ja. Daarbij is het wel van belang, en dan onderschrijf ik wat de heer Nugteren naar voren heeft gebracht, dat je als fractie, ook als niet-onderhandelende fractie, op een zo kort mogelijke termijn inzicht krijgt in de financiële onderbouwing. Als dat niet publiekelijk kan, dan kan ik mij voorstellen dat er in beslotenheid een moment wordt gezocht waarop iedereen en elke fractie wordt bijgepraat. Ik denk dat dit van levensbelang is, ook voor het functioneren in deze Staten.

Ik beperk mij nu tot enkele hoofdlijnen. Vervolgens licht ik er één beleidsterrein uit en dan sluit ik af. Een van de meest waardevolle noties in dit coalitieakkoord is volgens ons de notie van bestuurlijk partnership. De bereidheid om zonder in de verantwoordelijkheid van anderen te treden samenwerking aan te gaan, ondersteuning te organiseren, te faciliteren of hoe we dat ook kunnen noemen. Als het nu over gemeentelijke overheden gaat, dan respecteren we inderdaad de gemeentelijke autonomie. Gaat het over maatschappelijke organisaties, dan accepteren we het eigen karakter van die organisaties met hun specifieke doelstelling. Wij ondersteunen dat waar dat nodig en mogelijk is. Gaat het over marktpartijen, dan geven we ook die de ruimte die men nodig heeft. Deze notie over bestuurlijk partnership is, denk ik, een dragende kracht in dit coalitieakkoord. De SGP omarmt die notie van ganser harte.

Er is naar ons besef een tweede, heel waardevolle notie terug te vinden in dit coalitieakkoord: de actieve open bestuurlijke opstelling. De notie van de open huishouding die de provincie is, is volledig gehonoreerd. En terecht. Daar doet een opgeblazen verhaal over het provinciale bestuur, zoals dat in het voorjaar verscheen, niets aan af. Daarbij merk ik echter wel op dat in dat pamfletje naar mijn idee op één punt terecht de vinger wordt gelegd. Dat boekje scoort namelijk op één punt in de kritiek op het werken met projecten. Nu gaan wij ook die kant op en daar zit geen adder, maar een cobra onder het gras, want als dit niet goed in het beleid wordt ingebed, dan blijft het hapsnap en is er te weinig samenhang en consistentie in het beleid. Een voorbeeld: wij werken met pilots om dingen uit te proberen. Dat is in de afgelopen periode ook regelmatig gebeurd. Dat doen we om van te leren. We halen daar verbeterpunten uit, maar dan? Dan zeggen we oké: drie jaar, twee jaar of vier jaar is om. dan is die proef afgerond, klaar. Nee, dan begint het pas. Als die pilot inderdaad bewezen heeft te beantwoorden aan het politieke, maatschappelijke of economische doel, dan moet het resultaat van die proef z'n inbedding krijgen in het standaardbeleid. Als dat niet gebeurt dan heeft die proef eigenlijk nauwelijks zin gehad. Dan hebben we een leuk speeltje gehad waarmee we even druk bezig zijn geweest, maar.... Welnu, dat is een punt waarbij in dat bekende boekje dat we allemaal kennen, de vinger wordt gelegd. Daar moeten we zeer alert op zijn.

Ik zoom nu in op één beleidsterrein: wonen. Dat doe ik ook een beetje omdat wij in de afgelopen periode een prachtige pilot hebben gehad, namelijk nieuw wonen. Dat 'nieuw wonen' is een schitterend concept geweest als het gaat om duurzaamheid, om het bevorderen van sociale cohesie, om zonder ook maar iets te doen en zonder op het Wmo-terrein van een gemeente te treden, toch dat beleid op lange termijn te faciliteren. Het zou mij dierbaar zijn geweest als in de onderhandelingen uitgesproken zou zijn dat de resultaten van die projecten ingebed worden in het volkshuisvestingsbeleid van de provincie. Als wij 8500 woningen per jaar zullen gaan bouwen dan kunnen we op die manier de samenleving van de winst van deze projecten laten profiteren en misschien nog niet eens zozeer in de eerste periode of nog niet eens in tien jaar,

maar wel degelijk op langere termijn. We brengen daarmee immers een bedding aan waardoor sociale cohesie in wijken wordt bevorderd. Dat is een buitengeoon waardevol gegeven. Het zou mij dierbaar zijn als de coalitiepartijen ertoe kunnen komen dit te stipuleren. Dat ter illustratie van hoe we niet met projecten moeten omgaan, zoals: we hebben met nieuw wonen een mooi project gehad; dat is nu afgesloten en daar komen we niet meer op terug. Nee, wij bedden de resultaten daarvan in het standaardbeleid van de provincie in: zó moeten we wel met projecten omgaan.

Ik blijf nog even bij de paragraaf over wonen. De SGP-fractie blijft fervent tegen de ene provinciale woningruimtesystematiek. We geloven niet dat dit het volkshuisvestingsbeleid stimuleert en de samenhang in gemeenschappen bevordert. Bij dat punt tekenen wij expliciet bezwaar aan.

Ik heb nog een vraag waarop ik graag een toelichting wil hebben. Het kan namelijk zijn dat ik het mis heb, maar zoals ik het lees in het coalitieakkoord, wordt van de 8500 woningen de helft gebouwd als woning met zorg- en welzijnvoorziening. Klopt dat? Ik lees immers bij het eerste bolletje: 'we moeten 8500 woningen per jaar bouwen'. En bij het bolletje van onderen lees ik: 'van de totale bouwopgave tot 2012 worden in totaal 20.000 tot 24.000 woningen met zorg en welzijn gerealiseerd'. Dat is dus ruim 4000 per jaar en dat is dus de helft van de bouwopgave.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! In reactie op dit punt merk ik op dat het bij woningen 'met zorg en welzijn' niet altijd over nieuwe woningen gaat. Het gaat erom dat wijken zodanig worden ingericht - en daar ligt de relatie met Levenslustig Ondiep - dat ook in bestaande situaties welzijn en zorg worden geboden, zodat er in de periode die hier beschreven wordt in elk geval 20.000 tot 24.000 woningen op afroep over welzijn en zorg in de buurt kunnen beschikken. Dat hoeven dus niet per se nieuwe woningen te zijn.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Dan geef ik toch in overweging de zin iets aan te passen. Er staat nu immers letterlijk 'van de totale bouwopgave' - dus 8500 woningen per jaar lees ik dan. Maar de toelichting van de heer Bos is duidelijk. Dat sluit ook aan bij de opmerking dat op die

manier het Wmo-beleid van gemeenten gefaciliteerd kan worden.

Ik begrijp de teleurstelling die ik hoor bij de partijen die bij de verkiezingen beter gescoord hebben dan voorheen. Ik heb daar begrip voor. Ik heb ook gesteld dat als het mogelijk is om een van deze fracties te laten toetreden tot de coalitie, dan heeft dat de eerste voorkeur van de SGP. Tegelijkertijd zie ik niet in waarom het bezwaarlijk kan zijn dat een coalitie al een aantal jaren gezamenlijk optrekt. Het echtpaar dat de tent opzet - om de beeldspraak van de heer Nugteren te gebruiken - en de haringen scheef in de grond slaat, klaart die klus maar mooi samen. Dat is toch ook de moeite waard. Ofschoon de haringen nu wel een beetje uit het lood zijn, wij als SGP zijn dan best bereid de helpende hand te bieden zodat die haringen recht de grond ingaan. Wij willen dus niet een bewuste oppositie gaan voeren. De SGP wil een gouvernementele partij zijn, wij willen meedenken, meebesturen. Dat ervaren wij als onze verantwoordelijkheid. Oppositievoeren is niet onze verantwoordelijkheid.

Een stabiele coalitie bestaande uit de drie grootste fracties, want daar gaat het uiteindelijk wel om, is toch zeer wel te rechtvaardigen, zo vindt de SGP. In elk geval wenst de SGP het te kiezen college veel wijsheid toe bij de uitvoering van dit programma, en bovenal Gods zegen, omdat naar onze vaste overtuiging daarin het ware welzijn voor de samenleving en ook voor het persoonlijke leven is gelegen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De titel van het coalitieakkoord stemt ons zeer tevreden. Kwaliteit en duurzaamheid zijn voor de Partij voor de Dieren goede uitgangspunten. Bij het lezen van dit document kwam ik echter tot de ontdekking dat het begrip duurzaamheid door de coalitiepartners op een geheel andere wijze wordt ingevuld dan gangbaar is. Weliswaar wordt aan het begin van het document gesteld dat duurzaamheid de rode draad voor ontwikkeling van onze provincie op het gebied van mobiliteit, voedselproductie en woningbouw moet zijn, maar vervolgens wordt in het document juist bijzonder veel aandacht besteed aan de uitbreiding van wegen en van rood, zowel voor wonen als voor bedrijfs-huisvesting. Daarbij blijkt dat het principe gehandhaafd zal worden van rood voor groen, tenzij de

rijksoverheid het groen wil financieren. Dit betekent dat de kans dat de EHS in 2018 gerealiseerd zal zijn dan wel heel erg klein wordt. Sterker nog: al het overige groen zal de komende tijd slechts nog verder kunnen afnemen.

De omvang van het hoofdstuk duurzaamheid en milieu, en het op een na laagste gereserveerde bedrag hiervoor in de begroting, is tekenend voor de aandacht die er werkelijk naar deze twee thema's uitgaat. De regionale kaarten in dit kader zijn luchtkwaliteit, duurzame energie, energiebesparing, geluidshinder, externe veiligheid en simulering hergebruik. Onderwerpen als vermindering gebruik van pesticiden, aanpak mestproblematiek en dierenwelzijn komen in het geheel niet aan bod. En dat terwijl de kiezer een duidelijk signaal heeft gegeven daar veel belang aan te hechten. Graag ziet de PvdD meer aandacht voor terugdringing van gebruik van pesticiden en voor stimulering van biologische landbouw en veeteelt. Daarnaast achten wij het van belang om in het kader van duurzaamheid en kwaliteit van leven ook aandacht aan dierenwelzijn te besteden. In de zesde regel van dit hoofdstuk zou dan ook, wat ons betreft, dierenwelzijn in het rijtje van in acht te nemen effecten thuishoren.

Voorts roept dit document een aantal vragen bij ons op die ik graag aan de Staten voorleg. In hoofdstuk 2 wordt bij het derde bolletje vermeld dat men: 'op basis van voorgaande, genoemde bouwvolgorde met voorstellen zal komen voor aanvullende locaties voor maximaal 10.000 woningen'. Ik mag aannemen dat het hier niet gaat om 10.000 woningen boven op de geplande 85.000 woningen. Impliceert dit voornemen dat er in Het Groene Hart of op De Utrechtse Heuvelrug nog zo'n 10.000 woningen bijgebouwd zullen worden?

In dit hoofdstuk bij het derde bolletje wordt Rijnenburg vermeld als zijnde een mogelijke bouwlocatie. Betekent dit dat de coalitiepartners definitief geen rol voor Rijnenburg zien weggelegd in de provinciale waterhuishouding en/of als groen tussengebied rondom stedelijk gebied, in weerwil van de al genoemde hoge prioriteit voor de aanleg van groen recreatiegebied rond de woongebieden en verwachte, toekomstige problemen bij de waterbeheersing? Bij het achtste bolletje wordt vermeld dat de beperkt beschikbare ruimte bij

voorkeur gebruikt wordt door bedrijven die bij de economie en de werkgelegenheid in de provincie Utrecht passen. Kunnen wij hieruit opmaken dat er niet meer wordt gestreefd naar het binnenhalen van grote bedrijven, tenzij deze voldoen aan de werkgelegenheidsbehoefte van de bewoners van de provincie Utrecht, en dus niet aan die behoefte van niet-inwoners?

In hoofdstuk 2 wordt bij bolletje 9 vermeld dat men kiest voor revitalisering van bedrijventerreinen. Gaat het hierbij slechts om een cosmetische opknappbeurt of om efficiënter ruimtegebruik? Bij bolletje 10 staat in dat hoofdstuk dat de mogelijkheden worden onderzocht om binnengemeentelijke bedrijventerreinen om te zetten in woonlocaties. Geldt dit ook voor bedrijventerreinen met functies die zijn gericht op binnenstedelijke bevolking, zoals kinderopvang, sport en gezondheidszorg?

In hoofdstuk 3 bij het derde bolletje wordt het belang van een gezonde economische basis voor een gezond boerenbedrijf benadrukt. De vraag naar biologische producten neemt de laatste tijd dusdanig toe dat wordt gevreesd dat in de toekomst niet meer aan de vraag naar biologische producten voldaan kan worden. In hoeverre zien de coalitiepartners voor de provincie een rol weggelegd om zorg te dragen voor een gezonde economische basis voor omschakeling naar biologisch?

Bij het zesde bolletje van hoofdstuk 3 wordt gesteld dat bestaande natuurgebieden toegankelijk worden voor recreanten, mits het niet gaat om de meest kwetsbare natuur. Wat wordt hier verstaan onder 'meest kwetsbare natuur'? Vallen daaronder alle gebieden waar rodelijstendieren hun biotoop hebben? Zullen er ook uitzonderingen gemaakt worden wat de toegankelijkheid betreft in verband met het broedseizoen? Betekent dit dat de natuur ook beter toegankelijk wordt voor milieuvriendelijke en faunaverstorende recreatie of motorcrossen of speedboten?

Bij het zevende bolletje van hoofdstuk 3 staat dat de coalitie de ontwikkeling van de EHS graag wil versnellen. Daar is de PvdD natuurlijk erg voor. Hoe verhoudt dit zich tot het plan om op Soesterberg te bouwen, een gebied dat nota bene in het hart van de EHS is gelegen?

Bij het achtste bolletje van dit hoofdstuk staat dat dieren op allerlei vormen van infrastructuur stuiten en dat er daarom enkele ecodeucten gerealiseerd

zullen worden. Is de coalitie ook van plan om overige mogelijkheden aan te boren om aanrijdingen met wild te voorkomen, zoals elektronische wildwaarschuwingssystemen en wildroosters? Kan de paragraaf bij het laatste bolletje op pagina 3 nader toegelicht worden? Het is ons niet duidelijk wat daarmee precies bedoeld wordt.

In het eerste bolletje van hoofdstuk 6 staat dat bij de implementatie van de kaderrichtlijn water wordt uitgegaan van de op grond van deze richtlijn langer te ontwikkelen normen. Houdt dat in dat de coalitie het voorliggende grondwaterplan wil aanpassen op de punten waar in het MER-rapport wordt vermeld dat de kaderrichtlijn waternormen niet gehaald dreigen te worden?

In hoofdstuk 10 wordt bij het vierde bolletje vermeld dat de provincie alles in het werk stelt om door een efficiënte aanpak wachtlijsten in de jeugdzorg te voorkomen. Om welke wachttijd gaat het hier? Gaat het om de wachttijd voor de indicering of om die voor de daadwerkelijke hulpverlening? Daartussen zitten immers grote verschillen.

Tot slot geef ik een toelichting op twee moties die de fractie van de PvdD wil indienen, mede namens SP, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en Mooi Utrecht.

Aan dierenwelzijn wordt een groeiend maatschappelijk belang toegekend. Bovendien hoort dierenwelzijn thuis bij het thema inzake duurzaamheid dat is opgenomen in de titel van het coalitieakkoord en daarvan dus ongetwijfeld een belangrijk deel zal uitmaken. Helaas wordt er van dierenwelzijn geen melding gemaakt in het coalitieakkoord.

Motie M3 (PvdD, SP, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en MU): Notitie dieren-welzijn

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 21 mei 2007;

kennis genomen hebbende van het coalitieakkoord tussen de fracties van CDA, VVD en PvdA 2007

- 2011, 'Slagvaardig samen werken aan kwaliteit en duurzaamheid';

constaterende:

- dat aan dierenwelzijn een groeiend maatschappelijk belang wordt toegekend;

- dat dierenwelzijn als onderdeel van duurzaamheid in het coalitieakkoord ontbreekt;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: aansluitend op het coalitieakkoord dierenwelzijn als aandachtspunt te formuleren en voor 2008 een dierenwelzijnsnotitie aan de Provinciale Staten voor te leggen.

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M4 (PvdD, SP, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en MU): Biologische landbouw en veehouderij

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 21 mei 2007;

kennis genomen hebbende van het coalitieakkoord tussen de fracties van CDA, VVD en PvdA 2007

- 2011, 'Slagvaardig samen werken aan kwaliteit en duurzaamheid';

constaterende:

dat het bevorderen van biologische landbouw en veeteelt als onderdeel van duurzaamheid in het coalitieakkoord ontbreekt;

overwegende:

- dat de huidige veehouderij verantwoordelijk is voor 18% van de uitstoot van CO²-gassen wereldwijd;
- dat omschakeling naar duurzame veehouderij kan bijdragen aan de realisering van de Europese doelstelling met betrekking tot reductie van de uitstoot van CO²-gassen met 20% in 2020;
- dat de intensieve veehouderij en niet-biologische landbouw ernstige waterkwaliteitsproblemen en bodemecologische problemen veroorzaken, waardoor de normen van de Europese Kaderrichtlijn Water niet behaald dreigen te worden;
- dat de intensieve veehouderij niet alleen negatieve effecten heeft op het milieu, maar ook op het welzijn van dieren en de wereldvoedselverdeling;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: aansluitend op het coalitieakkoord omschakeling naar biologisch als aandachtspunt te formuleren

en voor 2008 een uitgewerkt voorstel aan de Provinciale Staten voor te leggen, waarin het stimuleren van duurzame, meer diervriendelijke vormen van veehouderij en biologische landbouw is opgenomen.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. De moties kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer SNYDERS (MU): Mijnheer de Voorzitter! Op 2 april werd het duidelijk dat de grote drie het weer gingen doen. 1974 - er werd al gerefereerd aan een echtpaar, maar het was eigenlijk een vriendenclub - en opnieuw gingen ze met elkaar in zee. Mogelijk ook vanwege toch koudwatervrees en de gedachte die tent toch niet met die andere partijen te kunnen opzetten. Ik bedoel: dat was het goede recht, er was en is mandaat, natuurlijk kan dat gebeuren. Bij mij ontstond toen toch wel weer even een gevoel van: jammer.

Wat was er aan de hand? Het CDA had in feite op een heel leuke manier de boel toch ingezet: we gaan op programma met elkaar kijken wat nu eigenlijk de inzet moet zijn. En dat was met reden. Tijdens de verkiezingscampagne waren namelijk enkele zaken toch behoorlijk ter discussie gesteld. Op een bepaald moment zaten we in een vergadering waarin eigenlijk geconcludeerd moest worden dat Soesterberg maar moest behoren tot de ecologische hoofdstructuur (EHS) en daar moeten we maar niet meer gaan bouwen. Dat was dus zo maar een brainwave. Mensen kunnen immers dromen. Ik heb echter nu het gevoel bij wat er voorligt dat ik die droom als een droef gevoel nog wel kan ervaren, maar wat zie ik? In feite wordt de oude marsroute - zoals het in het verleden ging - toch weer gevolgd. Dat is jammer. Natuurlijk kan ik op dit moment alles gaan opnoemen. Mooi Utrecht heeft duidelijk gesteld dat er een trendbreuk moet komen. Er zijn zaken die anders moeten. Binnenskamers zijn we het daarover wel met elkaar eens, maar als de machine gaat draaien en er ligt een coalitieakkoord dat toch qua invulling heel vaag is, houdt dat levensgrote risico's in die wij allemaal hebben onderkend. Naar aanleiding daarvan pleit ik daarom nu nadrukkelijk voor een proces

om met elkaar tot een aanscherping te komen van wat we nu met elkaar willen op een aantal terreinen. Dan noem ik Het Groene Hart, verstedelijking - welke vorm willen we daarvoor kiezen. Het belangrijkste in dat verhaal is dat goede doelstellingen er constant zijn geweest, ook al in het verleden. Het streekplan heb ik een heel goed stuk genoemd. Alleen als we naar de uitwerking kijken, dan gaat het daar fout.

Mooi Utrecht heeft nadrukkelijk opgeroepen een ploeg te formeren die ook de creativiteit, daadkracht en de samenwerking met de burger in de samenleving zoekt om op een andere manier te werken. Ik hoop dat het er komt. Ik ken de mensen niet, maar ze verdienen het voordeel van de twijfel zonder meer. Tegelijkertijd ligt er met dit coalitieakkoord met open einden een aantal opmerkingen waarmee het college aan de gang kan gaan. In die richting moeten we zo veel mogelijk een aanscherping hebben. Daar hamer ik op.

Ten tweede: als het dan gaat om dat open, eerlijke proces wat er moet komen, waarbij men ook eerlijk moet vaststellen wat er nu ligt, wijs ik toch nog even op het punt dat wij als Mooi Utrecht de burger hier nadrukkelijk wilden binnenhalen via niet-Statensleden in de commissies. Maar dat wordt geblokkeerd en dat vind ik een heel slechte zaak. Tegelijk lees ik dat er ten aanzien van de gedeputeerden wordt gesteld dat die mankracht nadrukkelijk nodig is. Wij als nieuwkomers hebben echter ook die mensen nodig in de commissies. Wij beoogden een nieuwe manier van werken, maar die wordt ons nu niet toegestaan. Laten we nu eens goed met elkaar vaststellen hoe we werken en hoe we op andere punten verder moeten.

De VOORZITTER: Dit was de eerste termijn van de Staten. De onderhandelaars zullen straks antwoorden bij monde van mevrouw Doornenbal, wellicht aangevuld door de heren Ekkers en Bos. Alvorens daartoe over te gaan hebben we een schorsing. De vergadering is geschorst.

Schorsing van 22.07 uur tot 22.31 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan mevrouw Doornenbal.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de

Voorzitter! Wij kiezen ervoor de beantwoording in drieën te delen. Ik neem het eerste stuk voor mijn rekening.

Dan gaat het in eerste instantie om motie M1 inzake de financiën. Wij wijzen deze motie af, maar wij willen de inhoud ervan wel graag behandelen in het fractievoorzittersconvent. Dan krijgt het daar een vervolg.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Het is heel sympathiek om iets in het fractievoorzittersconvent te behandelen, maar dan wil ik ook weten wat er behandeld wordt en waarom. Ik wijs erop dat er naar mijn idee sprake is van ongelijke informatie jegens de Staten. Een deel van de Staten heeft wel inzicht gekregen in gegevens, dat heeft ook betrekking op wat eerder werd genoemd 'het overdrachtdossier', waarin mevrouw Doornenbal wel duidelijk was over welke afspraken hard waren en welke niet. De gegevens daarover heeft een deel van de Staten niet bereikt. Wat de informatiestroom naar de Staten inhoudt, is toch wel een zeer serieus punt. Als mevrouw Doornenbal daarover wil overleggen in het fractievoorzittersconvent dan had dat ook eerder kunnen gebeuren. Dus ik vind haar antwoord op dit punt nog niet erg bevredigend.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Daarbij kan ik mij wel iets voorstellen. Ik beloof de heer Nugteren wel dat, als wij dat overleg hebben gehad, hij dan volledig bijgepraat is, zonder dat daar een positie wordt geschaad ten opzichte van onderhandelingen met het Rijk.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Kan mevrouw Doornenbal zich voorstellen dat een deel van de Statensleden vindt dat zij onvoldoende informatie krijgen in vergelijking tot de rest van de Staten?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat zou een goede vraag zijn nadat wij dit overleg in het fractievoorzittersconvent hebben gehad.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Wat het overdrachtdossier betreft wordt in dat overleg ook besproken welke afspraken hard zijn en welke niet?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat hoort u straks wel. Ik ga verder met de beantwoording van vragen. Er waren verschillende fracties die gevraagd hebben waarom het zo lang duurde. Het is zo dat wij Statenlid zijn en daarnaast ook een hoofdfunctie hebben. Er is dus regelmatig besproken wanneer wij met elkaar konden overleggen. Dat is een van de oorzaken van de lange duur. Het inzicht in de financiën heeft ook heel wat tijd gevegd. Wanneer was er voor ons duidelijkheid over wat er hard was in het overdrachtdossier? Daarnaast is het ook belangrijk voor ons geweest om met de maatschappelijke organisaties om de tafel te gaan zitten. Op het moment dat wij de grove lijnen hadden getekend, vonden wij het heel zinvol met die organisaties te praten om te bekijken hoe we het een en ander zouden moeten realiseren, waar wij het partnerschap konden vinden en hoe wij dat goed zouden kunnen invullen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Het is toch wel merkwaardig. Ik meen dat het vorige college toch een gedeputeerde voor financiën had, van wie men vond dat hij toch wel een degelijk financieel beleid had gevoerd en nu heeft men heel veel tijd nodig om toch nog een betrouwbaar beeld van de financiën te verkrijgen. Hoe zit dat nu? Was die vorige gedeputeerde toch niet zo goed? Klopte de administratie niet? Wat is er aan de hand?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! We hebben een heel goede gedeputeerde, maar wij hadden een overdrachtdossier dat niet helemaal klopte. Volgens mij hebben wij al verschillende malen over de tafel laten gaan dat dit niet klopte.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat is geen antwoord op mijn vraag. Mijn vraag was: deugt het financiële beheer van deze organisatie nu wel of niet?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat het financiële beheer hier in prima handen is. Het inzicht hierin voor wat het overdrachtdocument betreft, over welke afspraken hard zijn en welke slechts toezeggingen zijn van GS waarover PS zich echter nog niet hebben uitgespro-

ken, en wat verder slechts wensgedachten betrof, juist om dát helder te krijgen, hebben wij flink wat tijd moeten nemen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Doornenbal gaf ook aan dat de financiële gegevens gewoon niet helder waren, even gewoon los van dat overdrachtdocument.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dan heeft de heer Van Kranenburg mij niet goed begrepen. Wij hebben de grootst mogelijke moeite gehad om uit het overdrachtdossier goed te filteren wat er nu echt goed hard is, waar we niet onderuit kunnen, wat wensgedachten en wat besluiten van GS zijn die nog niet ondersteund zijn door PS.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dus dat het vorige college gewoon een slecht overdrachtdocument heeft achtergelaten.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het overdrachtdocument is niet wat wij ervan verwacht hadden.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat is dan schandalig.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp naar aanleiding hiervan dat het overdrachtdossier informatie bevat die nog niet publiekelijk kan worden gemaakt. Is dat een correcte constatering?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn twee dingen. We hebben een overdrachtdossier waarin niet duidelijk is welke afspraken hard zijn en welke niet. Ten tweede: wat is er door ons als coalitie overgenomen als zijnde hetgeen wij overnemen uit het overdrachtdossier en wat niet? Dat laatste is nog niet helder en dat wordt nog helder.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! De fractie meent dat een groot deel van het coalitieakkoord gebaseerd is op het overdrachtdossier.

Is dat dan een verkeerde constatering geweest omdat de bedragen nogal op elkaar lijken?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn onderdelen bij die zijn overgenomen.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! En dat kan pas in het fractievoorzittersconvent aan de orde komen?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat klopt.

GroenLinks heeft gezegd dat we nu het strategiedocument 'Strategie voor Utrecht' hebben en dat is niet terug te vinden.

Er waren verschillende manieren om hierop in te gaan. De een noemt het een topregio, en zo komt het ook in het adviesdocument terug, een andere partij zegt dat we het nu hebben over de 'unique sellingpoint' van de provincie en de volgende zegt het te hebben over een kwaliteitsatlas. Dat alles is wel de richting waar wij naar toe willen. Onze visie is te streven naar dat hoog kwalitatieve geheel. Mocht men die missen, dan kan men, waar men 'kwaliteit' leest, refereren aan dat strategiedocument.

Er is gezegd dat men het spanningsveld tussen rood en groen niet terugziet en dat er geen keuzes zijn gemaakt. Met name mevrouw Jonkers vroeg daarnaar. "Jullie hebben niet gekozen", heeft zij gezegd. Volgens mij kiest deze coalitie wel degelijk, door juist behoorlijk in te zetten op de binnenstedelijke opgave en juist door te kiezen voor het revitaliseren van bedrijventerreinen en het herstructureren ervan, alvorens te kijken naar een nieuwe locatie. Er wordt dus wel degelijk gekozen en er is wel degelijk een spanningsveld dat wij onderkennen en waarvoor wij straks keuzes zullen moeten maken. Alleen al het feit dat wij dat zien en daarmee rekening moeten houden, geeft ook aan dat er straks een spanningsveld zal zijn en dat wij dan keuzes zullen moeten maken. Op het moment waarop we voor het een kiezen, betekent dat wellicht dat wij voor een ander onderdeel niet zullen kiezen.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Zegt mevrouw Doornenbal nu in feite dat er geen nieuwe bedrijventerreinen worden aangelegd en dat er eerst gerevitaliseerd gaat worden?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat is wel de wens. Onze wens is te revitaliseren en te herstructureren, zodat het mogelijk is om minder beroep te hoeven doen op groen.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dus mevrouw Doornenbal sluit nieuwe bedrijventerreinen niet uit?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat sluiten we niet uit. Onze keuze is nadrukkelijk de bestaande zaken goed uit te bouwen en volledig te laten functioneren. Wellicht door meervoudig ruimtegebruik, zoals mijnheer De Vries daarnet zei. Dat zijn hartstikke goede opties om juist te kunnen kiezen voor het groen.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dan heb ik nog een afrondende vraag. Betekent dat dan ook dat er geen nieuw terrein wordt aangelegd zolang er in de omgeving nog bedrijventerreinen zijn die nog gerevitaliseerd moeten worden?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De wereld zit niet zwart in wit in elkaar. Het spijt me.

Verder is gevraagd naar het heroverwegen van contouren. Mijnheer De Vries heeft daarbij gevraagd wat de eventuele maatschappelijke omstandigheden zijn die aanleiding kunnen geven om die contouren te heroverwegen. Wat er nu bijvoorbeeld bij Odijk gebeurt in de gemeente Bunnik. Daar is een mogelijkheid om wat bij te bouwen. Daar is grote behoefte aan. Dat zal wel maatschappelijk in te passen zijn. Dat zijn dus maatschappelijke omstandigheden die daartoe aanleiding kunnen zijn. Dat wil echter niet zeggen dat we gewoon coûte que coûte altijd maar die contour kan verleggen. Laten we dat even heel erg helder hebben.

De SGP steunt ons coalitieakkoord. Bij dezen onze hartelijke dank voor die positieve bijdrage. Er zijn enkele vragen gesteld die collega's van mij zullen behandelen.

Dan kom ik bij de PvdD die twee moties heeft ingediend. Mevrouw Bodewitz heeft gevraagd of zij het goed ziet dat er op Rijnenburg gebouwd gaat worden. Ik kan haar zeggen dat wij Statenbreed, op D66 na, gekozen hebben voor het bebouwen

van Rijnenburg. Dat hebben wij als Staten niet alleen, maar dat hebben ook de Tweede Kamer en de gemeente Utrecht besloten. Rijnenburg is een inmiddels vastgestelde woningbouwlocatie. Is er een rol weggelegd om de biologische landbouw te stimuleren? Dit is een onderdeel van bestaand beleid. De provincie stimuleert biologische landbouw.

Dan het verhaal van die partij om veeteelt te betrekken bij het duurzaamheidsverhaal en daarin ook dierenwelzijn mee te nemen. Daarop is een heel simpel antwoord te geven: op het moment dat er normen worden overschreden in het agrarisch bedrijf is er geen sprake van dat iets in 'duurzaamheid' moet worden opgenomen, nee, dan moet er gewoon opgetreden worden, dan moet er gehandhaafd worden. Op het moment dat er sprake is van overtreding van vastgestelde regels, dan is dat het geval. Ik zie dus geen noodzaak om daarin ook het duurzaamheidsverhaal te verwerken. Wellicht echter dat de PvdD op het moment dat er van GS goede voorstellen komen, daarop onze aandacht nog zou moeten vestigen. Nu zie ik echter niet de noodzaak dit in het duurzaamheidstraject mee te nemen. Die motie wijzen wij dus af.

De heer Ekkers (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Er is een paar vragen gesteld waarop ik zal antwoorden. De eerste trits gaat over water. De ChristenUnie merkte op dat in het coalitieakkoord staat: afvoeren, vasthouden, bergen. De opmerking die de heer Van Kranenburg daarover heeft gemaakt is terecht: die volgorde is fout. Dat moet zijn: vasthouden, bergen, afvoeren. De PvdD kwam met de vraag hoe het nu precies zit met de het grondwaterplan en met de vertaling van de kaderrichtlijn water in het grondwaterplan. Uiteraard is het zo dat op het moment dat de kaderrichtlijn wordt vastgesteld en als dat gevolgen heeft voor het grondwaterplan, dat plan daarop aangepast zal worden.

Dan zijn er enkele vragen gesteld over mobiliteit. GroenLinks heeft bij monde van de heer Nugteren zich afgevraagd in hoeverre het ov is meegenomen. In het kader van de aanpassing van het SMPU en de meerjarenafspraken is er een totaalpakket afgesproken over mobiliteit. Dat pakket heeft betrekking op asphalt, maar nadrukkelijk ook op openbaar vervoer. In de komende tijd zal er dus in de

provincie Utrecht behoorlijk geïnvesteerd worden in het openbare vervoer.

Dan is er ook door de ChristenUnie een vraag over mobiliteit gesteld: de sociale functie van de auto. Wij vinden dat de auto wel degelijk een sociale functie heeft. Op het moment namelijk waarop iemand een privébezoek wil afleggen met een auto, dan heeft dat volgens mij een sociale functie.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dus dat die auto sociaal gedrag kan vertonen. Zoals ik het zie, heeft aldus de beweging in de ruimte eveneens een sociale functie. En die beweging is uitstekend te maken met het openbaar vervoer.

De heer Ekkers (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij is het nog altijd zo dat mensen sociaal gedrag vertonen en auto's niet. Maar dit terzijde. Dan zoom ik nog even in op het economisch profiel. D66 begon daarover. Zoals ook mevrouw Doornenbal zei, kiezen wij in principe voor Utrecht als topregio. Dat betekent ook dat daar een bepaald profiel bij hoort waarvoor wij kiezen. Dat wil echter niet zeggen dat wij alleen voor dat profiel kiezen. We kunnen het een actief stimuleren, maar tevens het ander niet nalaten. Dus ook bedrijvigheid voor de laaggeschoolden achten wij van belang in dat verhaal.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik begin bij mevrouw Jonkers die soms tot prachtige uitspraken komt. Deze coalitie, en trouwens ook Statenbreed, wil 30% betaalbaar bouwen. Dus is volgens mevrouw Jonkers 70% onbetaalbaar. Ja, zo lust ik er ook nog wel drie.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij heb ik niet gezegd dat 70% onbetaalbaar was, maar dat was juist mijn vraag. Hoe zit het met die 70% en wat is betaalbaar? Dat is ook een vraag.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Die vraag hebben wij samen al eens beantwoord. Trouwens ook in de volle breedte van de Staten. Wij hebben betaalbare woningen gezien als huurwoningen tot de huurprijsgrens, wat vroeger huursubsidie heette. En koopwoningen tot een grens die ook van rijkswege is vastgesteld. Die zit naar ik meen

op € 186.000 en nog wat. In onze filosofie hebben wij hier vastgelegd dat dit betaalbare woningen zijn. Natuurlijk, onder die huurprijsgrens zijn er variaties van 300, 400 tot 600 en nog wat. Boven de huurprijsgrens geldt hetzelfde en dat geldt ook voor koopwoningen die er al zijn in Utrecht, gezien de ontwikkelingen die we allemaal kennen, weinig woningen onder de € 186.000, dat is waar. Maar daarboven is er diezelfde variatie aan mogelijkheden.

Mevrouw Jonkers heeft een vraag gesteld over het actieplan voor duurzaamheid. Ik kan daarover kort zijn. Wij hebben straks een college zitten dat gaat besturen. Dat wordt aangestuurd door deze Staten. Wat wij vooral niet willen - dat herkent men ongetwijfeld aan een aantal onderdelen van dit coalitieakkoord - is dat wij in feite de opdracht geven aan het bestuur om met een actieplan duurzaamheid te komen. We hebben ook globaal aangegeven wat daar minimaal in moet staan en wij wachten dat actieplan af. Dan hebben deze Staten alle ruimte en mogelijkheden om dat op z'n merites te beoordelen. Is dat een actieplan inzake duurzaamheid zoals we dat met elkaar willen? Dat zien wij wel als dat concept hier op tafel ligt.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Mag ik daarover twee vragen stellen? Kan mijnheer Bos zeggen wanneer wij dat actieplan kunnen verwachten?

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat kan ik niet keihard aangeven. Ik verwacht dat in de loop van het najaar of bij voorbeeld bij de behandeling van de begroting 2008. Dan hebben we immers nog vier jaar om het uit te voeren.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Mogen we ervan uitgaan dat dit bij de begrotingsbehandeling op tafel ligt? Duurzaamheid is toch een kernonderdeel van dit akkoord?

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Zeker. Dat is een eis die ik ook aan mezelf stel en die ik in de loop van het najaar aan de gedeputeerde zal stellen.

Ik ben blij met de steun van de heer Nugteren voor het komende actieplan inzake duurzaamheid, dat duidelijk en helder in het programma staat. Ook dank voor de aanpak van de schooluitval van

jongeren en ook voor de aanpak van de jeugdzorg. De ChristenUnie had nog een vraag die mevrouw Doornenbal zou beantwoorden, maar dat zal ik maar doen. Dat gaat over de € 8,3 miljoen waarover de ChristenUnie heeft gevraagd waar dat aan besteed wordt. Dat bedrag kan inderdaad worden besteed, in die zin dat het beschikbaar is. Maar het is nog niet besteed en er liggen nog geen plannen voor. Dus dat komt nog. De heer Van Kranenburg kijkt zorgelijk.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Zelfs buitengewoon zorgelijk. Ik heb thuis een kleine spaarpot. Als ik nu tegen mijn kinderen zeg dat daar een spaarpotje staat en dat ze de inhoud daarvan mogen opmaken, dan weet ik zeker dat het geld dat daarin zat opgaat zonder dat ik daarop ook maar enige invloed heb. Het gaat er dus om dat in het coalitieakkoord botweg moet komen te staan dat wij € 8,3 miljoen wegzetten en nu zegt de heer Bos zelf dat er nog helemaal geen plannen zijn voor de besteding van dat geld.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Er staat nergens dat wij dat geld 'wegzetten' - wat een term, zeg - er staat dat het beschikbaar is en we hebben hier nog niet eens een voorjaarsnota besproken.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat is toch abnormaal dat die er nog niet is. Ik begin zo langzamerhand toch aan dat financiële beleid te twijfelen.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat zie ik aan het gezicht van de heer Van Kranenburg. Komt u nog eens terug, zou ik zeggen, tegen de tijd dat we de voorjaarsnota behandelen, de begroting 2008 enzovoort. Dan praten wij vast verder en dan hoop ik dat de zorgelijkheid van het gezicht van de heer Van Kranenburg verdwenen is. De heer De Vries van D66 dank ik voor zijn ondersteuning van de paragraaf over wonen. Ik was echter nog een antwoord schuldig over aanpasbaar bouwen. Dat aanpasbaar bouwen is een term die in de jaren negentig inderdaad nogal werd gebruikt. Als wij nu echter praten over de ontwikkeling om wonen en zorg bij ouderen te brengen; om ook in het kader van Wmo bijvoorbeeld woningen aan te

passen, dan is dat wat we bedoelen. Tegelijkertijd is het bouwen van nieuwe aanpasbare woningen zeer duur. Langzamerhand zijn de inzichten dat, volgens de berichten die mij bereiken, de kosten en de baten van het aanpasbaar bouwen en op de markt brengen van woningen niet met elkaar in de juiste verhouding staat. Veel beter kan, op verzoek van ouderen die langer in hun oude woning willen blijven wonen, een beperkt aantal aanpassingen van die woning plaatsvinden, in plaats van bij de nieuwbouwwoningen het aanpasbaar bouwen toe te passen. Dat laatste vergt immers veel kapitaal. Maar goed, daarover hebben we misschien nog wel eens een debat.

De heer De Vries heeft voorts een vraag gesteld over het bewustwordingsproject. In beginsel zijn wij daar enthousiast over. Om niet alleen te zeggen dat we een nieuw project voor scholen gaan organiseren, maar wij willen wel - en dat is de kern van datgene wat de heer De Vries misschien afwijst, dat weet ik niet - als het gaat over milieu en bewustwording de Utrechtse bevolking daarbij betrekken. Het kan immers niet anders als je duurzaamheid en energiebewust samenleven wil uitdragen en daaraan wil werken, dan kan dat niet worden gedaan zonder de Utrechtse bevolking daarbij te betrekken.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat is buiten kijf. Natuurlijk hebben we onze eigen inwoners nodig om dat bewustzijn tussen hun oren te krijgen. Ik vraag me alleen af of dat nu echt een specifieke taak van de provincie moet zijn. We hebben natuurlijk campagnes op landelijk niveau, misschien zelfs op Europees niveau, om dat allemaal tot ons te brengen en ons bewust te maken. Dan twijfel ik heel erg aan die toegevoegde waarde dat nu specifiek de provincie die bewustwording onder de aandacht moet brengen van onze inwoners. Ik kan mij eerder voorstellen dat wij bijvoorbeeld bij gemeenten op het gebied van duurzaam bouwen actie ondernemen en daar meer aanjagend, stimulerend enzovoort bezig zijn. Dat vind ik een veel nuttiger taak voor de provincie dan wederom een publiciteitscampagne om ons daarvan bewust te maken.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter!
Het gaat niet om een publiciteitscampagne. Maar

wij kunnen elkaar, denk ik, wel vinden. Als de provincie dingen zou willen doen die al gebeuren, dan moeten wij die dingen niet doen. Dan vindt u mij aan uw zijde. Het moet dus gaan om toegevoegde waarde. Dus ook bij dat project moet het heel precies duidelijk worden wat de provincie er extra aan toevoegt. Dat stijgt wel uit boven wat gemeenten doen. Daar moeten wij zoeken naar die verbindende schakel, wat mij betreft.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dan spreken we hier dus af dat het niet gaat om de zoveelste prijsvraag over hoe men duurzaam Utrecht ziet, dat men dan vervolgens even moet uitbeelden met een foto en dat opgestuurd moet worden naar milieufederaties en dan halen wij de beste er uit. Nee, het gaat heel duidelijk om beleid dat vertaald moet worden ter informatie van bewoners om duidelijk te maken op welke manier wij daaraan invulling willen geven.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik spreek mij niet uit over de vorm. Dat is een zaak van verder overleg ook PvdA waar de Utrechtse milieuoorganisaties bij betrokken zijn. Het moet echter wel toetsbaar zijn aan meerwaarde voor deze provincie. We gaan niet hetzelfde doen als het Rijk of weet ik wie.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter!
Ik houd dus nog een slag om de arm.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter!
Ik ook.

Dan de heer Bisschop. Ik was bij een interruptie al even ingegaan op die woningen. Ik onderschrijf zeer wat hij heeft gezegd over de projecten Nieuw Wonen en Levenslustig Ondiep. Ik vind ook inderdaad dat de resultaten van die projecten naar twee kanten toe moeten worden uitgedragen. Aan de ene kant naar gemeenten die nieuwe of bestaande wijken revitaliseren - dat woord is al eerder gebruikt in relatie tot bedrijventerreinen - maar ook zullen we dat naar gemeenten moeten uitdragen. Die kunnen daar iets mee doen. Voor zover de provincie daarin een rol kan spelen, moet zij dat natuurlijk ook meenemen, vooral als het gaat om de welzijn- en zorgzônes. De resultaten van die projecten kunnen daarbij perfect gebruikt worden.

Daarop moeten we samen alert zijn. Mevrouw Bodewitz heeft gevraagd of die 10.000 woningen boven die 85.000 uitgingen. Dat is niet het geval, dat is inclusief, dat hoort daarbij.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik loop nu de verschillende woordvoerders langs met de vraag of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Het woord is aan mevrouw Jonkers.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik constateer dat we vanavond na de bespreking van het coalitieakkoord nog met een heleboel vragen zitten over hoe we nu in de komende vier jaar verder gaan. En dat niet alleen. We blijven ook met een heleboel vragen achter ten aanzien van de financiën. De suggestie van het CDA om dat maar in het fractievoorzittersconvent te bespreken, verbaast mijn fractie dan ook ten zeerste. Ik vind dat een heel rare gang van zaken.

Veel blijft er open. Veel vragen zijn nog niet beantwoord. Wij zien dan ook uit naar de kennismakingsgesprekken die er hopelijk zullen komen met de gedeputeerden. Wij als SP zijn blij dat wij niet over dit akkoord hoeven te stemmen en dat wij dit verder voor kennisneming kunnen aannemen. Wij hebben van twee van de coalitiefracties gehoord dat zij openstaan voor samenwerking, ook met de oppositie. Wij gaan er dus maar van uit dat in elk geval deze twee fracties zich duaal zullen opstellen en dat zij openstaan voor initiatieven van de oppositie. Dat lijkt ons een goede zaak.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik pik toch weer het onderwerp financiën eruit. Er wordt voor € 350 miljoen geïnvesteerd en er wordt nieuw beleid gestart. Daarover zijn afspraken gemaakt. Dat is duidelijk geworden tussen de coalitiepartners die gedetailleerder zijn geïnformeerd dan wij, die niet alle informatie hebben gekregen. Men houdt dit onder de pet, zoals de aloude uitspraak luidt, met als argument dat het de positie van de provincie schaadt als wij deze bedragen bekendmaken. De coalitiepartijen laten zich daardoor in wezen gijzelen door het Rijk. Het lijkt mij overigens zeer onwaarschijnlijk dat dit voor al die € 350 miljoen geldt. Ik kan mij dat werkelijk niet voorstellen. Maar de coalitie beweert het, dus wij moeten daar voorlopig maar van uitgaan.

Er wordt niets gezegd waar de € 50 miljoen van de REMU opeens vandaan komen. Uit de lucht gevallen? Of blijft dat geld naar keuze in de lucht zweven?

Men heeft zelf de informatie. De informatie naar de Staten is ongelijkmatig. Coalitiepartners kunnen zich dat nog wel veroorloven, zo kan ik mij voorstellen. En ik kan mij voorstellen dat ze zeggen dat zij die informatie in het fractievoorzittersconvent zullen verstrekken. Maar ik wil erop wijzen - en zo is de motie ook ingezet - dat op het moment waarop er een nieuw college is, zij informatieplicht hebben aan de Staten en dat zij die informatie ook hebben te geven. En als die niet snel vanzelf komt dan zullen wij erom vragen in alle details die er maar nodig zijn. Ik geef dit maar even mee. Ik hoop dat er een betere oplossing komt dan die informatie in het fractievoorzittersconvent om dit probleem op te lossen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik citeer het coalitieakkoord. "Totaal beschikbare middelen over 2007: € 18,5 miljoen." De tekst daaronder luidt: "Deze bedragen worden aangewend voor de in de hoofdstukken van dit akkoord opgenomen financiële voorstellen." Die er volgens de heer Bos kennelijk niet zijn. Vervolgens wordt er aangegeven: "€ 8,3 miljoen totaal benodigde middelen voor de onderdelen mobiliteit, samenleving, cultuur, jeugdzorg, onderwijs, bestuur en middelen", die dan kennelijk gekort worden met € 426.000, wat ongetwijfeld te maken heeft met het verminderd aantal fte, althans dat hopen we dan maar.

Ik constateer gewoon - en ik begrijp dat echt niet van mijnheer Bos - dat er in het coalitieakkoord staat "wij hebben plannen voor die € 8,3 miljoen" en mijnheer Bos zegt dat we die niet hebben. Sorry, ik begrijp dat niet.

Vervolgens zijn mijn laatste vragen beantwoord, waarvoor overigens nog mijn dank. Ik heb echter ook een vraag gesteld over de vervoersautoriteit: wat is de visie van de coalitie op één vervoersautoriteit voor de Randstad? Daarop heb ik geen antwoord gekregen. Het was anders toch wel een duidelijke vraag, dacht ik zo. Ik heb een vraag gesteld over de wachtlijsten in de jeugdzorg. Geen antwoord daarop. Ik heb een vraag gesteld over de verrommeling op pagina 6. Het is een schandaal

dat er kennelijk voor wordt gekozen locaties aan te wijzen die in het kader van het economische beleid verrommeld dienen te worden. Maar dat is niet zo vreselijk, want dat gaat de coalitie toch niet doen. Ik maak mij werkelijk zorgen over de informatie die er tot heden aan de Staten is verstrekt, dan wel heeft willen verstrekken, dan wel, zoals men het zelf heeft gezegd: heeft kunnen verstrekken. Daarbij kiest men dan voor de gekunstelde oplossing om dat via een besloten club als het fractievoorzittersconvent te doen. Dat lijkt mij een onjuiste gang van zaken. Ik heb dringend behoefte om in beeld te krijgen van wat de gedeputeerden nu met dit coalitieakkoord willen, wat voor beelden hebben zij daarbij. Daarover wil ik met deze gedeputeerden spreken en dan meer in detail. Ik heb begrepen dat het een goed gebruik is om bewindsliden, ook op provinciaal niveau, honderd dagen de tijd te geven, wat impliceert dat ik een motie indien waarbij ik verzoek om in de eerstkomende commissievergadering na het zomerreces in alle commissies het coalitieakkoord heel precies door te spreken. In het openbaar, wel te verstaan. Ik dien daarover een motie in.

Motie M5 (ChristenUnie): Bespreking coalitieakkoord in de commissies

Provinciale staten, in vergadering bijeen op 21 mei 2007, handelende inzake het coalitieakkoord 2007-2011;

overwegende:

- dat het coalitieakkoord geen duidelijkheid verschaft inzake prioriteitstelling en wijze van uitvoering van de beleidsvoornemens;

besluiten:

- op de eerstkomende commissievergaderingen expliciet te spreken over het coalitieakkoord en de beleidsvoornemens die die commissies regarderden.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dank voor de beantwoording van de door ons gestelde vragen. De meeste daarvan zijn wel beantwoord. Wat de details betreft, sluit ik mij graag aan bij de opmerkingen en de motie van de heer Van Kranenburg om na de zomer dit met de betrokken gedeputeerden te gaan bespreken. Dat lijkt mij een uitstekende suggestie.

Nog even iets over 'de maatschappelijke omstandigheden'. Daarop is een toelichting gekomen in de vorm van het voorbeeld Odijk. Dat stelt mij echter toch nog niet helemaal gerust, want ik ben op zoek naar kaders. Waar toets je die aan? Wat zijn nu precies die 'maatschappelijke omstandigheden', welke criteria worden daarbij gehanteerd om te kunnen zeggen wanneer we het wel doen en wanneer niet. Daarover moeten we in de commissie nog maar eens goed van gedachten wisselen om duidelijkheid te krijgen. Ik ben anders bang dat we op een soort hellend vlak terecht komen, waarbij we zeggen waar het wel en waar het niet noodzakelijk is. Op deze wijze is het eigenlijk niet toetsbaar.

Wat het aanpasbaar bouwen betreft, wil ik de heer Bos best geloven dat het een term uit de jaren negentig is en dat ik qua informatie enigszins achterloop. Waar het mij echter in essentie om gaat, is dat we vooruit kijken bij wat we bouwen. Niet alleen omdat we veel seniorenwoningen neerzetten, omdat we verwachten dat de vergrijzing doorzet, maar dat we ook in aanmerking nemen dat we nu erg veel behoefte hebben aan starterswoningen. Hoe kunnen we er voor zorgen dat die op betrekkelijk eenvoudige wijze - dat hoeft immers echt niet te veel kosten - straks ook beschikbaar zijn voor senioren die de behoefte hebben om kleiner te gaan wonen? Daarmee stimuleren we ook doorstroming op de woningmarkt waar we allemaal zo naar streven.

Ten slotte handhaven we motie M2 van harte.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! In de eerste plaats dank voor de reactie op mijn opmerkingen ter zake van nieuw wonen. Ik ben blij dat de coalitie bereid is dat in de uitvoering het volle pond te geven. Ik denk dat dit een verrijking van het volkshuisvestingsbeleid van de provincie kan betekenen.

Mijn tweede opmerking betreft collega De Vries.

Die maakte tussen neus en lippen in een bijzinnetje de opmerking over een kerktoeren te Wilnis die eventueel niet hersteld zou hoeven worden met de steun van de provincie. Ik had gehoopt dat mevrouw Doornenbal daarop nog even zou reageren, want daarover staat wel degelijk een stevige zinsnede in het coalitieakkoord die mij zeer uit het hart is gegrepen. Dan krijgen we nu natuurlijk een mooi debat tussen de mensen die dit betreft?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat statement is niet voor niets gemaakt. Wat ons betreft staat er in het akkoord niet voor niets dat wij beeldkwaliteit van belang vinden. Dat geldt ook voor de silhouetten van dorpen en steden. Dit zijn natuurlijk duidelijk bovengemeentelijke aangelegenheden.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Laten we het eens van een beleidsmatige wijze benaderen. We moeten afspreken dat we heldere criteria hanteren wanneer en over wat we wel en niet gaan restaureren. Dat heb ik bedoeld met mijn opmerking over de kerktoeren in Wilnis. Het moet geen hapsnapbeleid worden, het moet heel duidelijk voldoen, zie industrieel erfgoed, aan heldere criteria die wij stellen. Op basis daarvan moeten we kiezen wat we wel en wat we niet willen en kunnen doen en dat geldt ook voor kerktoeren.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Daarmee kun je het dan alleen maar eens zijn, maar ten aanzien van dit specifieke geval is de afweging al een stuk verder in de publiciteit gekomen. Er is al een flink deel van dat traject afgelegd.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat is dan heel jammer, want dan zijn we als provincie niet goed bezig.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Dat ben ik niet met de heer De Vries eens, maar ik laat het hier maar bij.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Juist het feit dat het bevorderen van omschakeling naar biologische landbouw überhaupt niet vermeld wordt in het coalitieakkoord, is de reden dat wij ons zorgen maken over het belang dat hieraan in de komende vier jaar gehecht

zal worden. Er mag dan wel het een en ander gedaan en geregeld zijn om biologische landbouw te stimuleren, maar wij vinden het belangrijk dat hiervoor heldere en meetbare doelstellingen voor de komende vier jaar geformuleerd worden. Anders blijft het in het huidige tempo voortgaan en zullen we nooit een goede omschakeling in deze provincie meemaken. Bij die heldere doelstelling horen ook actiepunten. Wij blijven hopen dat dit inderdaad gaat plaatsvinden.

Ook vinden wij het heel betreurenswaardig dat dierenwelzijn niet de aandacht krijgt die het verdient. Wij maken ons ook hierbij zorgen over het belang dat eraan gehecht wordt indien er zelfs geen bereidheid blijkt te bestaan om vanuit GS beleid te ontwikkelen. Dus ik blijf hopen dat hiervoor mogelijkheden bestaan.

De heer SNYDERS (MU): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn enkele terreinen die een beetje nader zijn ingevuld. Een daarvan is Rijnenburg. Natuurlijk weten wij dat dit een doel is, maar tegelijkertijd vragen wij wat, waar en hoe. Hoe gaan we met groen in andere zaken om? Die discussie moet toch heel nadrukkelijk gevoerd worden, zeker waar het minder duidelijk is, ook als het gaat om verkeer, bedrijventerreinen enzovoort, die allemaal al de revue zijn gepasseerd. Het lijkt mij een goede zaak als de motie zoals die wordt voorgesteld door de ChristenUnie, om over 100 dagen te praten, wordt aanvaard. Ik trek dan een vergelijking met de Agenda Natuur. Daar zaten ook een heleboel goede doelstellingen in met een zeer open einde. Op een bepaald moment hebben wij voorgesteld daar een aantal concrete projecten achter te hangen met een financiële onderbouwing. Dan kunnen we daarover een gesprek hebben. Nog opener kan dat als men de oppositie erbij wil betrekken. Ik pleit er dus voor om dat open proces over 100 dagen met elkaar in te gaan.

De VOORZITTER: Dan sluit ik de beraadslagingen, tenzij er nog behoefte is aan een tweede termijn van de zijde van de coalitie. Dat is niet het geval zie ik. Ik stel nu aan de orde de afhandeling van moties. Van motie 1 mag ik concluderen dat de indieners die ondersteunen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Wij moeten de bespreking van dat verhaal in het

fractievoorzitterconvent eerst afwachten.
Op dit moment zijn wij tegen.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen
Provinciale Staten motie 1. Voor de motie
hebben gestemd de fracties van GroenLinks,
SP, ChristenUnie, D66, PvdD en MU.

De VOORZITTER: Voor motie M2 zijn, zo
concludeer ik, de indieners van deze motie.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de
Voorzitter! Wij dachten dat D66 hiermee had
moeten komen op 2 april, dan had het nog zin
gehad. Nu wijzen wij deze motie af.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen
Provinciale Staten motie 2. Voor de motie hebben
gestemd de fracties van D66, GroenLinks, SP,
ChristenUnie, PvdD en MU.

De VOORZITTER: Ik stel motie M3 inzake dieren-
welzijn aan de orde.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de
Voorzitter! Op zich is deze motie sympathiek, maar
als notitie is die net overbodig. Wij zijn tegen.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen
Provinciale Staten motie 3. Voor de motie hebben
gestemd de fracties van PvdD, GroenLinks, SP,
ChristenUnie, D66 en MU.

De VOORZITTER: Ik stel motie M4 inzake
aandachtspunten aan de orde. De indieners, zo
concludeer ik, zijn voor de motie.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de
Voorzitter! Deze motie is denk ik overbodig.
Wij zijn tegen.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen
Provinciale Staten motie 4. Voor de motie hebben
gestemd de fracties van PvdD, GroenLinks, SP,
ChristenUnie, D66 en MU.

De VOORZITTER: Ik stel aan de orde motie M5
over de behandeling van het coalitieakkoord in de
commissies.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de
Voorzitter! Wij kennen motie M5 inhoudelijk nog
niet.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie):
Mijnheer de Voorzitter! De tekst van motie M5 is
nog niet rondgedeeld.

De VOORZITTER: Dan wacht ik even tot u die
tekst hebt gekregen.
Inmiddels heeft iedereen de tekst van motie M5
ontvangen, zie ik.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Wij
delen de overweging niet, maar dat hebben wij
daarnet uitvoerig uitgelegd, maar wij zijn voor het
dictum van de motie. We zijn dus met die aanteken-
ing voor motie M5.

*Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale
Staten motie 5 met algemene stemmen.*

De VOORZITTER: Dan rest mij te concluderen
dat u het coalitieakkoord voor kennisgeving hebt
aangenomen.

Benoeming leden nieuwe college van Gedeputeerde Staten

De VOORZITTER: De commissie van onderzoek
inzake geloofsbrieven heeft eveneens onderzocht of
de kandidaat-gedeputeerden voldoen aan de wette-
lijke eisen. Voor de conclusies geef ik het woord
aan de voorzitter van die commissie, mevrouw
Doornenbal.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de
Voorzitter! De commissie heeft de geloofsbrieven
van de kandidaat-GS-leden onderzocht en akkoord
bevonden, waardoor er geen beletselen zijn hen te
benoemen.

De VOORZITTER: Dat geeft geen reden tot reactie
zie ik. Ik stel voor als commissie van stemopne-
ming te benoemen de heren Vos en Nugteren,
mevrouw Bodewitz en mevrouw Blom. Ik verzoek
u de aanwijzingen van de griffier te volgen voor het
stemopnemen.

Wat de stemming betreft: u krijgt straks uitgedeeld

per kandidaat, die een voor een zullen worden voorgesteld, een voorbedrukt stembriefje met daarop de naam van degene die wordt voorgesteld. Dan zijn er een paar mogelijkheden van omgaan met dat stembriefje. De eerste is het briefje ongewijzigd weer inleveren, dan heb u een stem uitgebracht op de kandidaat wiens naam daarop is vermeld. Mogelijkheid 2 is dat u een kruis zet door de naam en daarbij zet: tegen. Dan hebt u tegengestemd. De derde mogelijkheid is dat u alleen een kruis door de naam zet en verder niets toevoegt. Dan hebt u blanco gestemd. De vierde mogelijkheid is dat u een kruis door de naam zet en daarnaast een andere naam zet. Dat houdt in dat u op iemand anders hebt gestemd. Is dat helder?

Ik wijs erop dat het reglement van orde nog twee zaken voorschrijft. De persoon over wie het gaat kan ingevolge de Provinciewet geen stem uitbrengen als het een enkelvoudige voordracht is. Zolang de stemming duurt, dient u als Statenlid op uw zitplaats te blijven zitten, zodat de voorzitter het overzicht heeft bij de stemming.

Als die spelregels helder zijn dan stel ik vast dat 41 leden van de Staten aanwezig zijn. Ik kom op dat aantal, omdat in een aantal gevallen enkele mensen zich van stemming moeten onthouden. Ik kom daar straks nog op terug.

Ik stel de eerste stemming aan de orde.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik weet dat het laat is. Maar ik vind dat we ook de gelegenheid moeten hebben hier wat over te zeggen. Niet op het niveau van individuele statenleden is die behoefte, maar wel over de algemene positie van het college en hoe wij daarin zullen gaan stemmen.

De VOORZITTER: Dat mag u. Dan moet u dat aan de orde stellen. Het is mogelijk het woord in z'n algemeenheid voeren over de stemmingen. Anders stel ik per stemming de stemming aan de orde en daar krijgt u ook de gelegenheid om het woord te voeren.

Maar u wilt, mijnheer Nugteren, in z'n algemeenheid iets zeggen. U hebt nu het woord.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk wel eens dat het ook een enorme zekerheid geeft, hoe de verkiezingsuitslag

ook mag zijn, wij zullen altijd een CDA-VVD-PvdA-coalitie en een idem college houden. Dat geeft misschien wat rust, maar voor mij betekent dit dat Klaartje Peters toch op haar wenken wordt bediend. Haar pleidooi houdt in de provincie om te vormen tot een bestuurslichaam zonder verkiezingen. Wij zien de facto dat de verkiezingen hier slechts effect hebben op de portefeuillevreiding en niet op de samenstelling. Door de onderhandelaars zijn er diverse redenen gegeven waarom dat zo is. De een zei dat de SP onbetrouwbaar en instabiel is, de ChristenUnie had gekund, maar die is net 1 zetel te klein. Kennelijk is dat verschil toch heel groot; in andere provincies had in ieder geval het CDA daar geen probleem mee. De heer Ekkers meldde al heel snel dat men een zo stabiel en zo groot mogelijk draagvlak wilde met zo min mogelijk partijen. Dat is dan een opvatting.

De VOORZITTER: Mag ik u even onderbreken. Aan de orde is de benoeming van leden van GS. De bespreking over het coalitieakkoord hebben we al gehad.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! In acht van de twaalf provincies is de traditionele driepartijenopzet veranderd, maar hier niet. Dat vind ik ook een punt van tijdstekenen. Verder is opgemerkt dat de oppositie niet genoeg heeft gewonnen. Ik wijs erop dat de coalitie voldoende heeft verloren om wat ruimte te geven voor bestuurlijke dynamiek. Voor de verkiezingen hadden de niet-coalitiepartijen 18 zetels. Die hebben ze nog steeds, alleen de Staten zijn met 16 zetels ingekrompen en die zijn allemaal ten koste van de coalitie gegaan. Dit is ook voor ons reden, omdat wij menen dat er voldoende alternatieven waren, dat wij geen politieke steun aan dit college of aan een van de kandidaten daarvoor kunnen geven. Dat neemt niet weg dat wij hen van harte willen feliciteren met de benoeming die ongetwijfeld dadelijk zal plaatsvinden.

Dat college mag rekenen op een constructieve oppositie. Waar nodig zullen wij verbaal met getrokken zwaard ten strijde trekken, maar wij hopen dat dit college zich volledig zal inzetten voor de provincie - daar gaan wij ook van uit. Wij kennen al een aantal collegeleden. De nieuwelingen, toch wel zwaargewichten, heten wij hartelijk

welkom. Ik wilde dit toch even melden als toelichting op ons stemgedrag.

De VOORZITTER: Ik erken dat u een stemverklaring hebt afgelegd, maar ik vond de aanloop daarvan toch wel erg lang.

Zijn er nog andere leden die het woord wensen te voeren? Het woord is aan de heer Bisschop.

De heer BISCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb er behoefte aan mij even te verantwoorden voor hoe ik straks ga stemmen. Vanuit de organische levensvisie die wij als SGP op bijbelse gronden voorstaan, kijken wij anders aan tegen de taak en de plaats van vrouwen in het openbaar bestuur dan de gemiddelde Nederlander. Dat geeft nogal eens commotie, meestal buiten de SGP. Bij de afweging van hoe te stemmen, hebben wij nadrukkelijk overwogen dat wij van mening zijn dat de fracties die een kandidaat voorstellen, zelf verantwoordelijk zijn voor degene die zij voordragen. Wij willen als SGP-fractie niet een extra toets toepassen. Wij zullen de kandidaten dus steunen, ook de twee dames. Dat vloeit voort uit het feit dat wij het voor 99,9% eens zijn met het programma zoals dat besproken is en de kandidatuur zullen wij dan ook steunen. Ik had er behoefte aan dit even ter toelichting in uw midden te leggen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben vanavond kritisch geweest. Reken er maar op dat dit zo zal blijven in de komende vier jaar. Dat zit nu eenmaal in onze genen. Dat zouden wij ook zijn geweest als de ChristenUnie nu deel zou hebben uitgemaakt van deze coalitie, wat helaas niet het geval is. Kritisch zijn betekent niet dat je mensen geen ruimte zult laten, integendeel. We hebben de mensen tot ons door laten dringen en wij praten evenmin over het voordeel van de twijfel of zo. Nee, wij denken dat wij hier te maken hebben met een stel adequate bestuurders die onze provincie werkelijk op de goede weg kunnen helpen. We zullen het niet altijd met hen eens zijn, maar dat betekent niet dat wij hun kandidatuur niet zullen steunen. Wij zullen dat immers wel doen.

De VOORZITTER: Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren over de stemming? Dat

is niet het geval zie ik. Dan stel ik de eerste stemming aan de orde. Ik geef het woord aan mevrouw Doornenbal.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij stellen voor als eerste kandidaat mevrouw Anneke Raven.

De VOORZITTER: Wenst iemand het woord te voeren over die voordracht. Dat is niet het geval zie, dan verzoek ik de stembriefjes rond te delen.

Ik verzoek de stemopnemingscommissie plaats te nemen bij de griffier. Ik verzoek de heer Vos de stemopnemingscommissie voor te zitten.

(De stembriefjes worden uitgereikt en verzameld)

De heer VOS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Er konden 44 stemmen uitgebracht worden. Mevrouw Raven mocht niet meestemmen dus er zijn 43 stemmen uitgebracht. 36 voor mevrouw Raven, 5 tegen en 2 blanco.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik dat mevrouw Raven is benoemd tot gedeputeerde. Mag ik mevrouw Raven verzoeken hier plaats te nemen. Ik verzoek de Statenleden hun plaatsen in te nemen voor de tweede stemming. Het woord is aan de heer Van den Burg.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De VVD stelt als haar eerste kandidaat de heer Jan Ekkers.

De VOORZITTER: Verlangt iemand het woord over dit voorstel? Dat is niet het geval dan verzoek ik de stembriefjes rond te delen.

(De stembriefjes worden uitgereikt en verzameld)

De heer VOS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In tegenstelling tot de vorige ronde konden er nu maar 43 stemmen uitgebracht worden. De heer Ekkers mocht niet meestemmen en dus er kunnen maar 42 stemmen geldig zijn. Daarvan zijn er 33 voorstemmers, 5 tegen, 2 blanco en 2 op Ewoud Irkan.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik dat de heer Ekkers is gekozen tot gedeputeerde. Ik verzoek hem

achter de colleegetafel plaats te nemen.
Ik moet even een omissie recht zetten. Het woord is aan mevrouw Raven.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dank u wel. Ik aanvaard de benoeming. Ik dank u heel hartelijk voor het vertrouwen dat u aan mij hebt geschonken. We hebben het vaak over partnership gehad vanavond en ik hoop dan ook op een heel goede samenwerking met u. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Ekkers.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik aanvaard mijn benoeming.

De VOORZITTER: Ik stel de derde stemming aan de orde en ik geef het woord aan de heer Bos.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij stellen voor mevrouw Marian Dekker.

Ontheffing ingezetenschap gedeputeerde mevrouw M.G. Dekker

De VOORZITTER: In afwijking van de tot nu toe gedane voorstellen moet ik melden dat mevrouw Dekker formeel niet voldoet aan de vereisten in verband met haar woonplaats. Daarom is een besluit uitgereikt dat is voorbesproken in het fractievoorzittersoverleg, waarbij u wordt voorgesteld te besluiten mevrouw Dekker voor één jaar ontheffing te verlenen, zoals de Provinciewet toestaat, van de vereisten inzake het ingezetenschap van de provincie.
Verlangt iemand het woord over de ontheffing van de vereisten inzake het ingezetenschap? Dat is niet het geval zie ik.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

Benoeming leden nieuwe college van Gedeputeerde Staten (vervolg)

De VOORZITTER: Verlangt iemand het woord over de voordracht als zodanig? Ook dat is niet het geval zie ik.
Ik verzoek de stembriefjes uit te reiken.

(De stembriefjes worden uitgereikt en verzameld)

De heer VOS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn 42 stemmen uitgebracht, 37 voor, drie tegen en 2 blanco.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik dat mevrouw Dekker is gekozen tot gedeputeerde. Ik verzoek haar hier plaats te nemen.

Mevrouw DEKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik aanvaard de benoeming en ik zie uit naar een goede samenwerking met deze Staten.

De VOORZITTER: Ik stel de vierde stemming aan de orde. Het woord is aan mevrouw Doornenbal.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij dragen voor de heer Bart Krol.

De VOORZITTER: Verlangt iemand het woord over deze stemming? Dat is niet het geval zie. Ik verzoek de stembriefjes rond te delen.

(De stembriefjes worden uitgereikt en verzameld)

De heer VOS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn 42 stemmen uitgebracht. 37 voor, 3 tegen en 2 blanco.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik dat de heer Krol is benoemd tot gedeputeerde.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Op dit tijdstip is dat misschien niet helemaal een verrassing meer. Ik aanvaard de benoeming en ik zie ook echt uit naar een intensieve goede samenwerking met de Staten.

De VOORZITTER: Ik stel de vijfde stemming aan de orde. Het woord is aan de heer Van den Burg.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij dragen voor de heer Binnekamp.

De VOORZITTER: Verlangt iemand het woord over deze stemming? Dat is niet het geval zie. Ik verzoek de stembriefjes rond te delen.

(De stembriefjes worden uitgereikt en verzameld)

De heer VOS (VVD): Mijnheer de Voorzitter!
Er zijn uitgebracht 41 stemmen. 34 voor, 4 tegen,
2 blanco en 1 op de heer Van den Burg.

De VOORZITTER: Dat betekent dat de heer
Binnekamp is benoemd tot gedeputeerde.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer
de Voorzitter! Op 22 mei 2007 aanvaard ik met veel
genoegen mijn benoeming.

De VOORZITTER: Ik stel de zesde en laatste stem-
ming aan de orde. Het woord is aan de heer Bos.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter!
Wij stellen voor de heer Jan de Wilde.

De VOORZITTER: Verlangt iemand het woord
over dit voorstel? Dat is niet het geval zie ik.
Ik verzoek u de stembriefjes rond te delen.

(De stembriefjes worden uitgereikt en verzameld)

De heer VOS (VVD): Mijnheer de Voorzitter!
Er zijn uitgebracht 41 stemmen, 36 voor, 3 tegen,
2 blanco.

De VOORZITTER: Dan mag ik concluderen dat
de heer De Wilde is benoemd tot gedeputeerde.

De heer DE WILDE (gedeputeerde): Mijnheer de
Voorzitter! Ik aanvaard gaarne de benoeming en
ik vertrouw op een goede samenwerking.

Beëdiging leden nieuwe college van gedeputeerde staten

De VOORZITTER: Dat betekent dat aan alle eisen
is voldaan om nu over te gaan tot beëdiging van het
nieuwe college. Mag ik u verzoeken te gaan staan.
Ik lees zoals gebruikelijk het formulier van eedsaf-
legging voor. Degenen die de eed afleggen, zeggen
mij na de woorden: zo waarlijk helpe mij God
almachtig. Degenen die de belofte afleggen, zeggen
mij na de woorden: dat verklaar en beloof ik.

Ik zweer, dan wel verklaar, dat ik, om tot gede-
puteerde benoemd te worden, rechtstreeks noch
middellijk onder welke naam of welk voorwendsel
ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer, dan wel verklaar en beloof, dat ik om
iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks
noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb
aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer, dan wel beloof, dat ik getrouw zal zijn
aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en
dat ik mijn plichten als gedeputeerde naar eer en
geweten zal vervullen.

De heer EKKERS:

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

Mevrouw RAVEN:

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

Mevrouw DEKKER: Dat verklaar en beloof ik.

De heer KROL:

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De heer BINNEKAMP:

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De heer DE WILDE: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Dan is daarmee voldaan aan
alle vereisten om een flitsend college morgen te
laten starten. Ik had er nooit op gerekend, maar het
is mij een eer en een genoegen het voorzitterschap
van het constitutionerend beraad morgen op mij
te nemen. Ik reken erop, dat beloof ik de Staten,
dat ik ze morgen reeds het vuur aan de schenen zal
leggen, zodat die ene kans die ik nog heb een beetje
mee kan helpen aan een vruchtbare samenwerking
tussen dit college en u als Staten van Utrecht.
Mijn opvolger zal ik alle sterkte wensen.
Wij onderstrepen dat met een bloemetje.

- Sluiting

De VOORZITTER: Ik sluit de vergadering.

(Einde van de vergadering om 00.09 uur.)

*Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van
Provinciale Staten van 24 september 2007.*

De voorzitter,

De griffier,